Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Barnekow, Christian
Titel | Title:	Fædrelandshistoriske Sange : 20 Melodier : 1-2 Hefte.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Hefte 1-2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : C. C. Loses Bog- og Musikhandel (F. Borchorst), 1875
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 partiturer ;

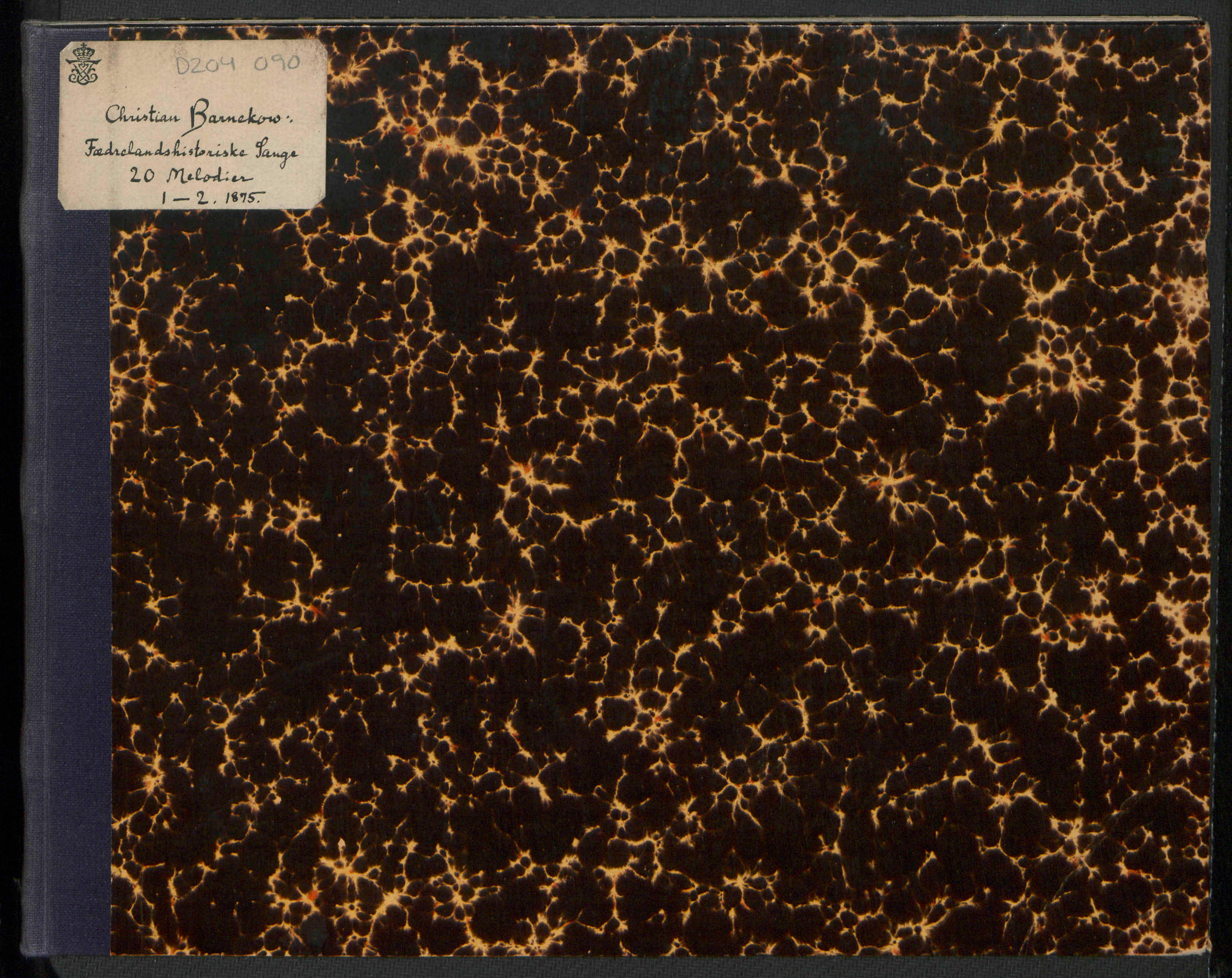
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

D204 090

Christian Barnekow.
Fædrelandshistoriske Sange
20 Melodier
1—2. 1875.

D 204 090
Bind 1-2

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130008827932

Bd. 1-2
eks. 1

Fædrelandshistoriske Sange.

20 Melodier

af

Christian Barnekow.

Første Hefte.

Kong Skjold. — Uffe. — Frode paa Vifils Ø. — Tymme Sjællandsfar. — Absalon. — Dannebrog. — Morten Borup. — Johan Rantzau. — Herluf Trolle. — Uranienborg.

Andet Hefte.

Christian Barnekow. — Eleonore Christine Ulfeld. — Ivar Hvitfeldt. — Jørgen Sorterup. — Majtræet. — Fra 1848. — Friheden. — Olaf Rye. — Fra 1864. — Slesvig.

Kjøbenhavn.

C. C. Loses Bog- og Musikhandel.
(F. Borchorst.)

Louis Kleins Bog- og Nodetrykkeri.

1875.

Første Hefte: 1 Kr. 50 Øre. Andet Hefte: 1 Kr. Komplet, i kartonneret Omslag: 2 Kr. 50 Øre.

FÆDRELANDSHISTORISKE SANGE.

20 MELODIER

AF

CHRISTIAN BARNEKOW.

FØRSTE HEFTE.

KJØBENHAVN.

C. C. LOSES BOG- OG MUSIKHANDEL.
(F. BORCHORST.)

LOUIS KLEINS BOG- OG NODETRYKKERI.

1875.

FEDRELANDSHISTORISKE SANGE.

20 MELODIER

AF

CHRISTIAN BARNEKOW.

FORSTE HEFTE.

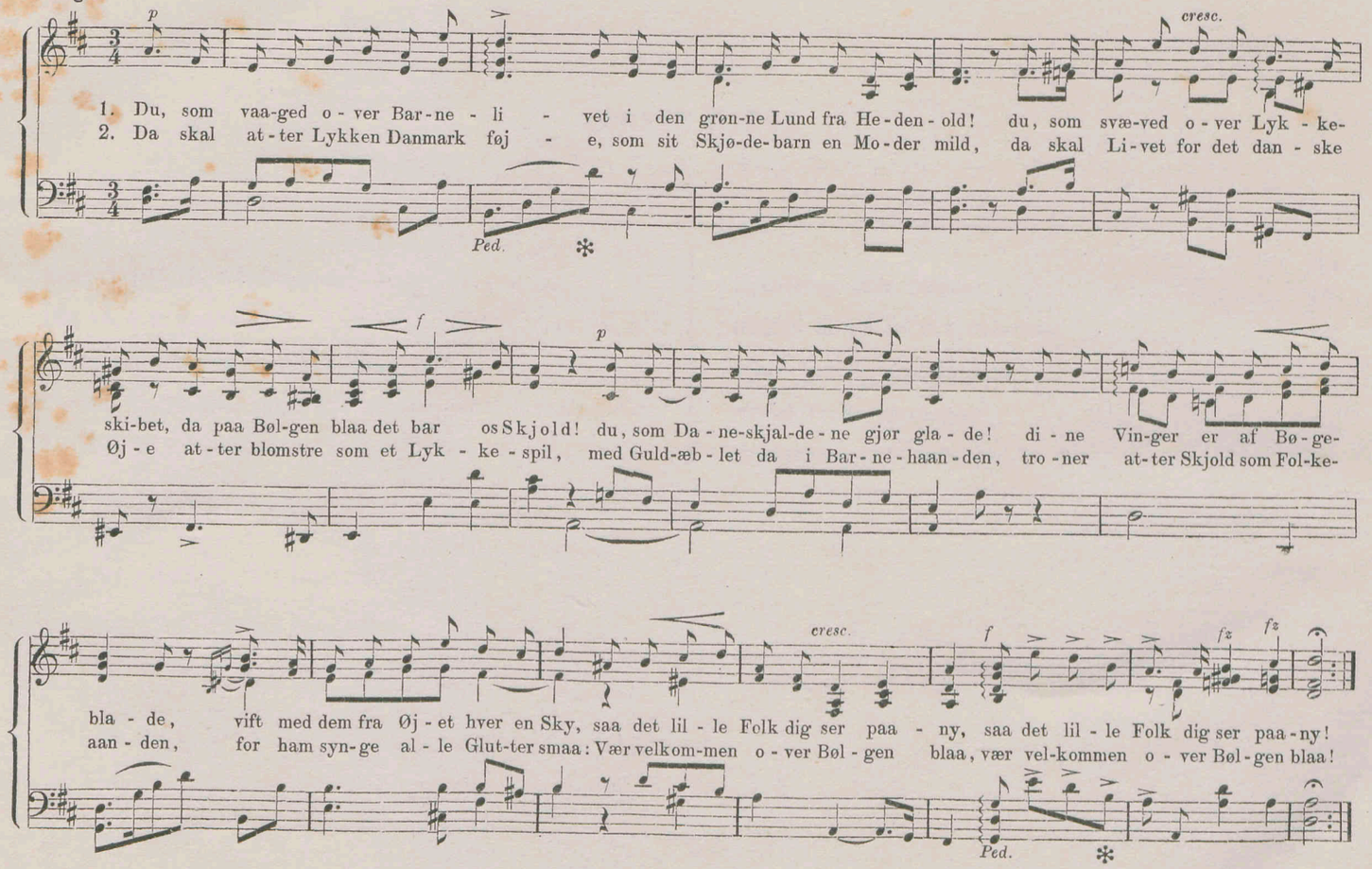
KJØBENHAVN.

C. CLOETTA BOG- OG MUSIKHANDEL.

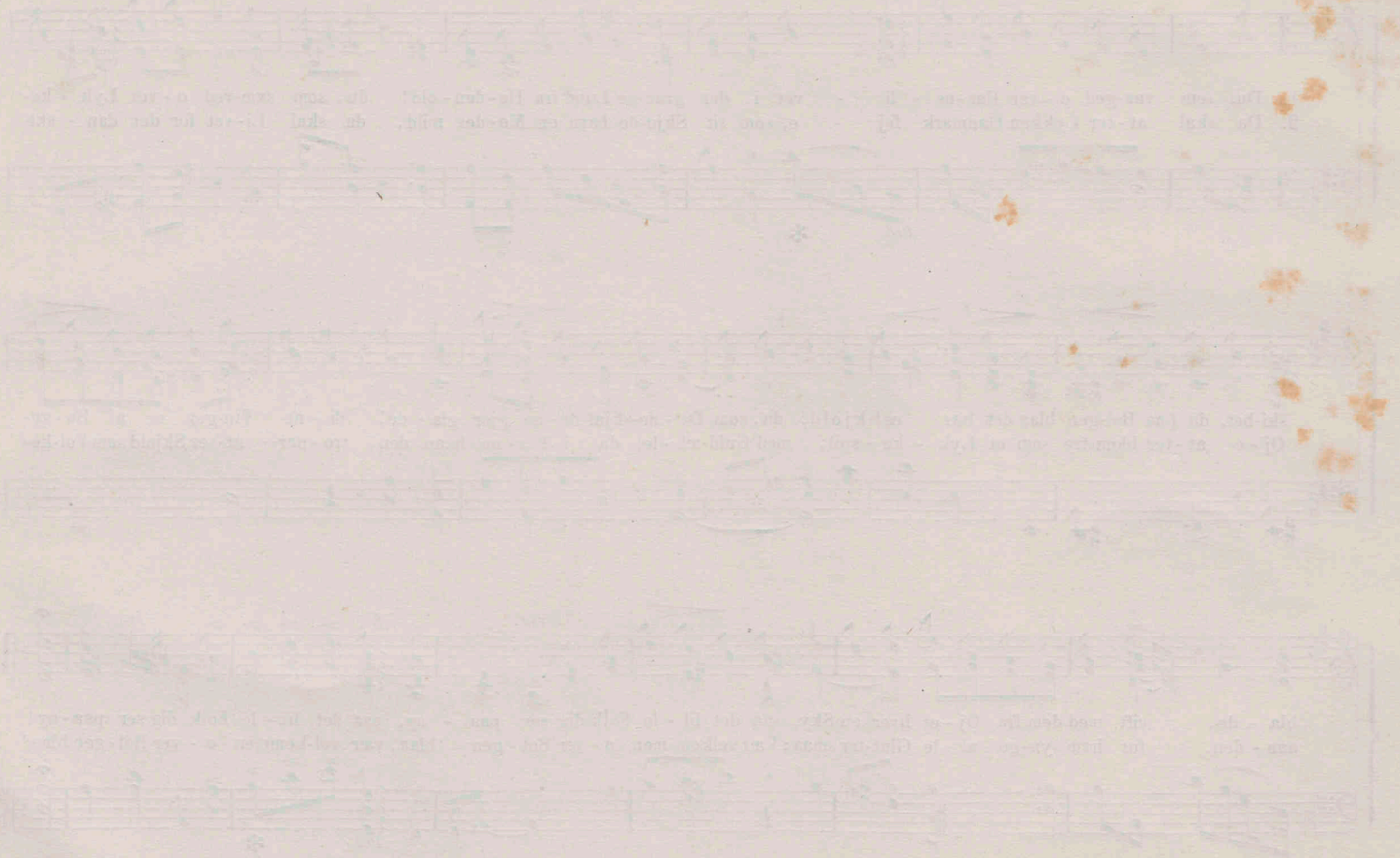
1874.

Danmarks Engel.

Langsomt.

N. F. S. Grundtvig.

FØRSTE HEFTE.

	Side
Kong Skjold (N. F. S. Grundtvig)	4.
Uffe (N. F. S. Grundtvig)	6.
Frode paa Vifils Ø (A. Oehlenschläger)	8.
Tymme Sjællandsfar (Efter G. P. Brammer ved C. J. Brandt)	10.
Absalon (B. S. Ingemann)	12.
Dannebrog (Edv. Lembcke)	14.
Morten Borup (N. F. S. Grundtvig)	16.
Johan Rantzau (Kr. Arentzen)	18.
Herluf Trolle (O. C. Lund)	20.
Uranienborg (J. L. Heiberg)	22.

De Digte, under hvilke Mærket * er vedføjet efter Forfatterens Navn, ere forkortede.

Kong Skjold.

Ikke for hurtigt.

Pianoforte.

1. I gam - le Da - ge det var en - gang, at

p

dan - ske Folk var i Kon - ge - trang; de Go - de græd, og de On - de lo, hvor In - gen heg - ner, kun

cresc. *mf* *più f*

Tor - ne gro.

mf *f* *fz*

Ped. ✻

2.

Da kom en Snekke for fulde Sejl,
Med Løvehoved og Hjertespejl,
Med Guld og Vaaben og Stads ombord,
Men ikke en Sjæl ved Mast og Ror.

3.

Der var dog Liv, for en lille Dreng
Alene laa i den store Seng;
En Neg var bundet med Ax og Straa,
Den hviled Drengen sit Hoved paa.

4.

Og hvor han sov, baade spæd og spag,
Der vajed over et Kongeflag,
Saa liljehvidt og saa rosenrødt,
Som kun hos Freja paa Kinden mødt.

5.

Hvor det i Landet blev hørt og spurgt,
Det tyktes Alle et Jærtegn stort,
De hvisked: »Barnet er Odins Søn,
Til Hjælp os skikket fra ham iløn!«

6.

De satte Negen da paa sin Rod,
Hvor Danedrotten han ellers stod;
Saa tog de Store den Lille op,
Og kjønt ham satte i Axetop.

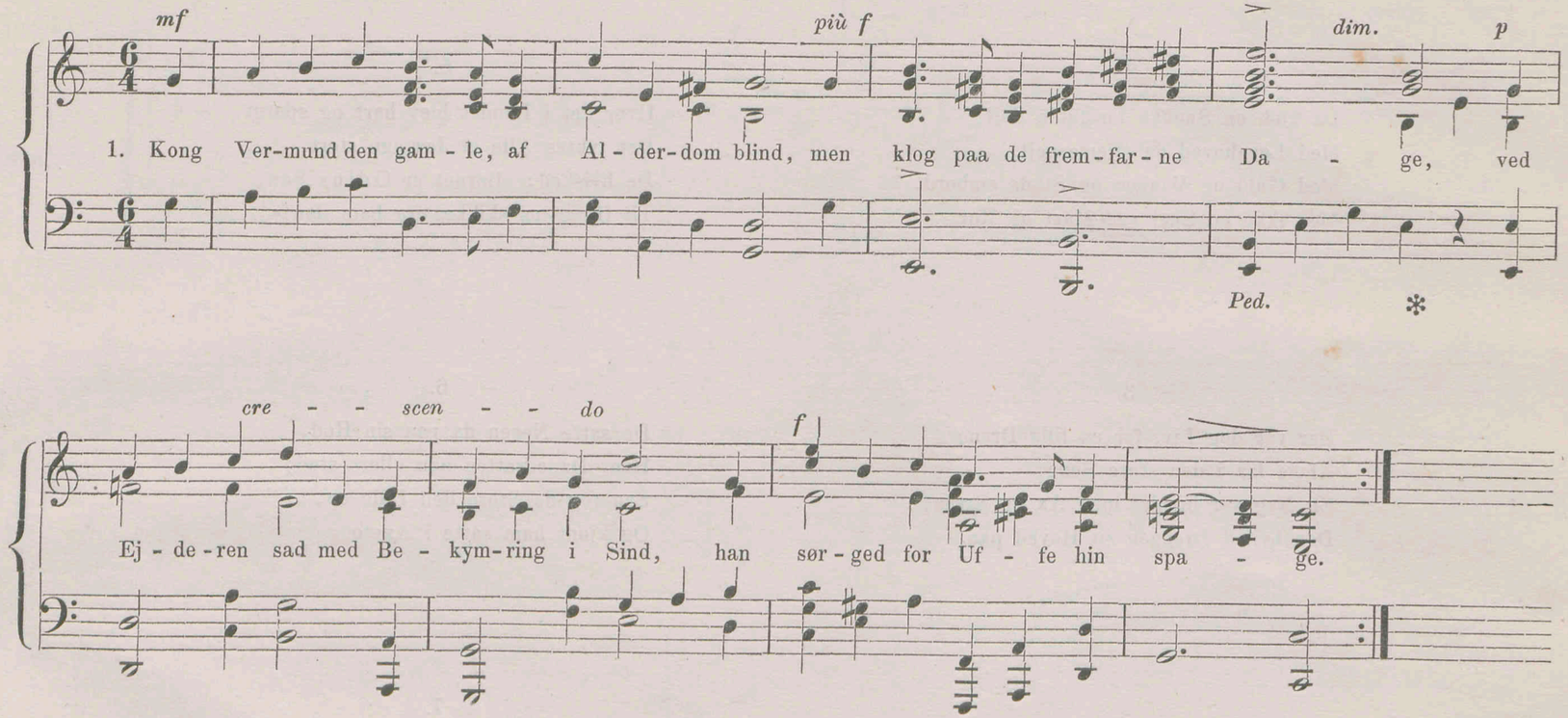
7.

Da Nyt man spurgte med Vaabengny,
Og højt det gjalded i vilden Sky:
»Hil dig, vor Konning, bliv rund og bold,
Saa Skjalde sjunge om Danmarks Skjold!«

N. F. S. Grundtvig.

Uffe.

Med Kraft, men ikke langsomt.

2.

Han havde ej mer end den eneste Søn,
Og ham kaldte Alle den Dumme;
Et Mandigheds Ord, som han nemmed iløn,
Var dog faret ud af den Stumme.

3.

Og Uffe han stod nu mod Tyskere to
I Holmgang, hvor Ejderen strømmer,
Og Vermund den gamle han græd og han lo,
Som Barnet, der underfuldt drømmer.

4.

Den Gamle han sad paa den yderste Kant
Af Dannemarks Rige det gjæve,
Og det var hans Forsæt, om Tyskerne vandt,
Han vilde det ej overleve!

5.

Han hørte det fløjte i Luften som Stær,
Han hørte det knittre som Lynet,
Da kjendte han Skræp, sit opgravede Sværd,
Trods Skaden, han havde paa Synet.

6.

»Velkommen igjen fra de Døde!« sa' han,
Og indad sig flytted en Tomme,
Han tænkte: skjøndt ej paa den yderste Rand,
Tidsnok kan i Graven du komme!

7.

Han hørte det fløjte i Luften paany,
Han hørte det knittre som Lynet,
Da sprang han fra Tue, da kvad han i Sky:
»Nu Sagnet hos mig gaar for Synet!«

8.

Nu Tyskerne begge laa døde som Sild,
Og Uffe stak Sværdet i Skede,
Og Rygtet om Sejeren foer som en Ild
Fra Ejder i Nør over Hede.

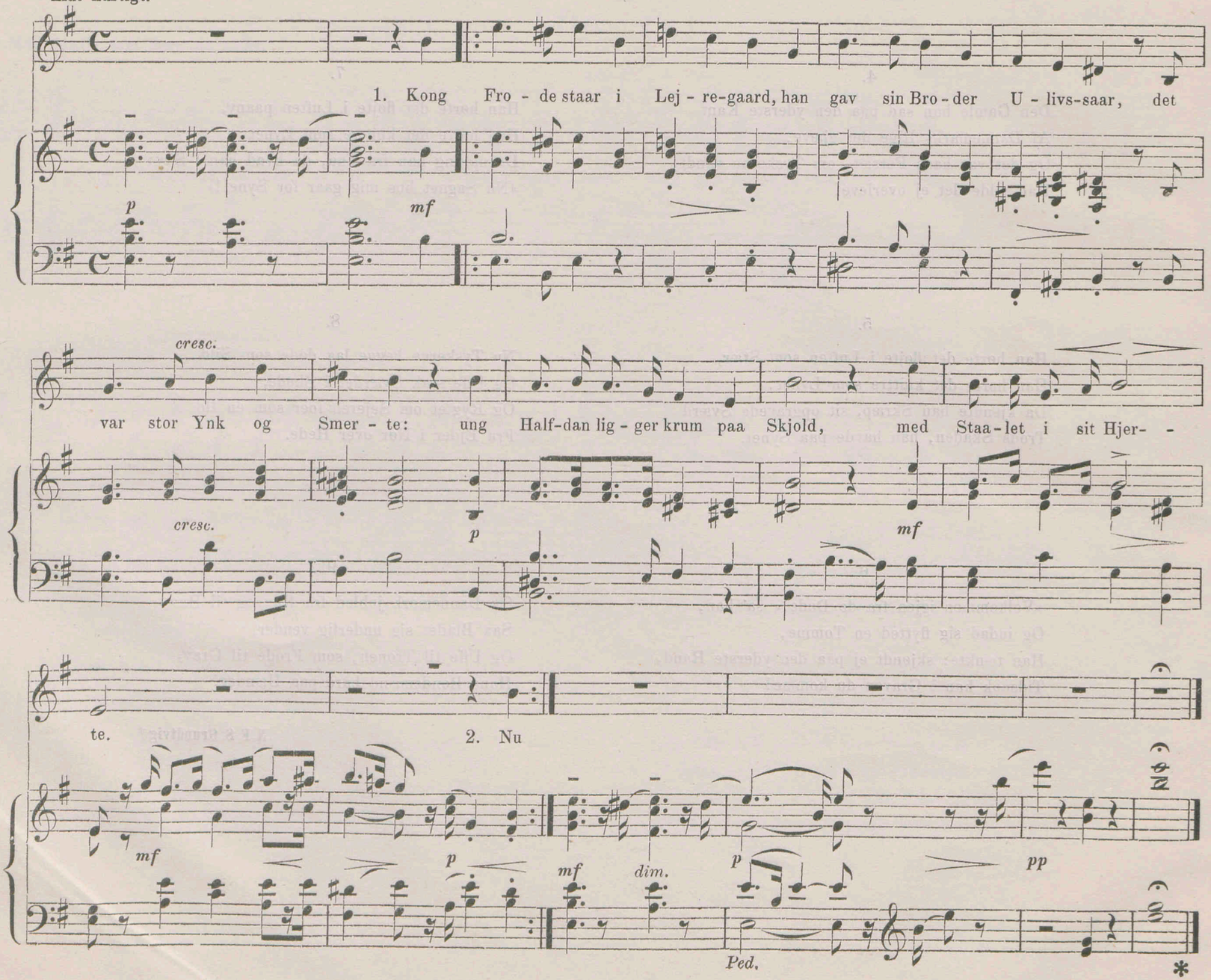
9.

Og Dannemark jubled fra Hav og til Hav,
Saa Bladet sig underlig vender,
Og Uffe til Tronen, som Frode til Grav,
Hans Bondemænd bare paa Hænder!

N. F. S. Grundtvig.*

Frode paa Vifils Ø.

Lidt hurtigt.

2.

»Nu er jeg Drot i Danmarks Land;
Og den, som snart mig bringe kan
De unge Brodersønner,
Med Ringen af hin røde Guld
Den Kæmpe jeg belønner.«

3.

Der søges Dag, der søges Nat
I Mark, paa Sø, i Skov og Krat,
Man kan dem ikke finde.
De sidder i det Jordehus,
I Mulden dybest inde.

4.

Dankonning lader Bud udgaa
Til Hexen hist i Hyttens Vraa,
Som svagt for Stormen luner.
Hun grunder paa det hvide Sand,
Og skriver sine Runer:

5.

»Hvis Brodersønnerne skal dø,
Du søge maa paa Vifils Ø
Med Flid og ufortrøden.
Han var Kong Halfdans gode Mand,
Han svor ham Tro i Døden.« —

6.

Den gamle Vifil staar paa Toft,
Med breden Hat, i hviden Koft,
Med Haanden over Brynet;
Han bliver Kongesnekken vaer,
Og gyser over Synet.

7.

»Nu iler, Pilte, som en Vind
I Busken ind, i Skoven ind,
Lad Jorden Eder dække!
Jeg skuer hist med spændte Sejl
Den begbestrøgne Snekke.

8.

I skal ej dennesinde dø;
Og naar jeg raaber Hop og Hø,
— I kjende mine Hunde, —
Saa iler til det Jordehus!
I her forraades kunde.«

9.

Kong Frode stiger ud paa Strand;
Da lægger sig om Øens Rand
En kold og fugtig Taage.
For blomstrende Skjoldungeblod
De gode Alfer vaage.

10.

»Og hør, du Vifil Bonde, nu!
Jeg mener, du est falsk i Hu,
At Piltene du gjemmer.« —
»Hej,« raabte Vifil, »Hop og Hø!«
Han hørte deres Stemmer.

11.

»Hvad raabte du paa Hø og Hop?
Paa Stejlen fletter jeg din Krop!
Vilst du dem Faren dæmpe?« —
Da svared Vifil, djærvt og stolt,
Thi Vifil var en Kæmpe:

12.

»Herr Konning! Øen er ej stor;
Lad søge, hvis du mig ej tror,
Bag Dysser, Træ'r og Stubbe!
Men hør dog nu et Alvorsord
Af en bedaget Gubbe:

13.

Din Broder lumskelig du slog;
Men hvis du og hans Sønner vog,
Ved Odin i Valhalle!
Du mistede to Fjender smaa,
Og fik til Fjender — Alle!«

14.

Kong Frode smiler stolt med Spot:
»Din sølvgraa Tinding klæder godt,
Jeg vil dig Livet skjænke.
Du vedst, at Børn og gamle Folk
Kan sige, hvad de tænke.« —

15.

»Og kan jeg sige, hvad jeg vil,
Vel, Konning, hør opmærksom til!
Jeg svær ved Halfdans Fane:
Her synger dig din Svanesang
Den sølverhvide Svane!« —

16.

De Sendebud for Kongen staa:
»Vi monne rundt om Øen gaa,
Men fandt kun Ravn og Hejre.« —
Da steg Kong Frode paa sit Skib,
Og drog igjen til Lejre.

A. Oehlenschläger.*

Tymme Sjællandsfar.

Livligt.

mf *più f*

1. Det var Tym-me Sjæl-landsfar, helt i Bon-de-klæ-der, skjøndt ej Her-re-skjold han bar, vandt han Navn og

Ped. ✻

p *cre - - - scen - - - do* *f* *mf*

Hæ-der. Hvo ham fulg-te, har vi glemt, Tym-mes Navn har Sax-o gjemt tro blandt kjæ-re Min- -

Ped. ✻

1.—7. Vers. Sidste Vers.

der.

p *f* *fz*

Ped. ✻ *Ped.* ✻

2.

Danske Gutter dristig red
Over Vesterstrande;
Ellas Børn i mange Led
Bittert maatte sande:
Lodbrogs Kvad i Ormevold
Om hans Æt saa djærv og bold
Var ej Pral i Pinen.

3.

Knud vil vinde Gods og Gavn,
Hærværk vil han øve;
Edmund slaar for Fædrestavn
Som en tirret Løve,
Hævne vil han haardt idag:
Angler veg for danske Slag,
Hvor paa Val de mødtes.

4.

Gammel Vane bider bedst,
Dog, med Skam at sige,
Dennesinde var det næst,
Daner maatte vige.
Sover Rolfs og Regners Aand?
Banret faldt i Fjendehaand,
Hilst af Hurraraabet.

5.

Det var Tymme Sjællandsfar,
Brat han endte Nøden:
»Hvo ej Nidingshjerte har,
Kæmpe kjækt til Døden!
Har vort Banner Fjenden brudt,
Majen har i Mængde skudt
Danske Sejersfaner!«

6.

Grønne Gren paa skarpen Spær
Tymme højt mon bære:
»Fremad, Landsmænd, en og hver!
Slaa for Danmarks Ære!
Finde skal dog Fjenden vist,
Den ler bedst, som ler tilsidst,
Fremad! følg min Fane!«

7.

Bøgen herlig baned Vej
For den raske Skare,
Jernside magted ej
Valen at forsvare;
Men, hvor Tymmes Banner stod,
Danske skrev med Anglers Blod
Røde Sejersruner.

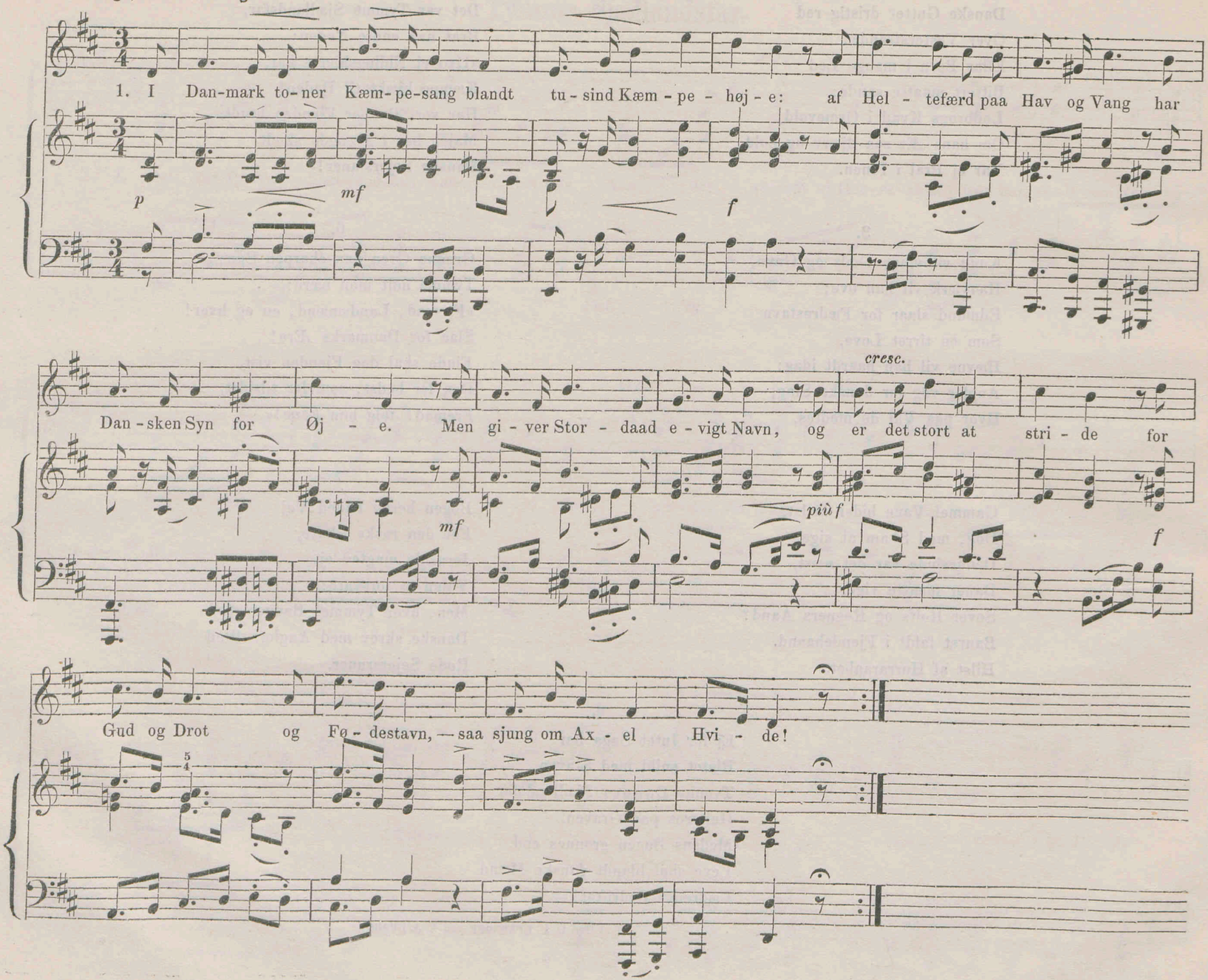
8.

Ej for Intet Saga har
Ristet snild med Staven
Tymme Banner Sjællandsfar
Helteros paa Graven.
Medens Bøgen grønnes end,
Leve skal blandt danske Mænd
Fædrenes Bedrifter!

Efter **G. P. Brammer** ved **C. J. Brandt**.*

Absalon.

Kraftigt, ikke for langsomt.

2.

Med Bispestaven Kæmpen staar,
En Konning mellem Klerke:
Med Ordets Glavind Ingen slaar
Som Absalon, hin stærke.
Saalænge Kirken staar i Nord,
Og Herrens Ord har Tunge,
Ej bedre Røst fra høje Kor
Skal Herrens Fred udsjunge.

3.

Men æsker Freden Kamp og Blod,
Sig ruster Herrens Kæmpe:
Med Peders Sværd den Hyrde god
Ej farer frem med Lempe;
Med Hellebard og Brynje blaa,
Paa Hingsten Bispen skinner;
Paa blodig Val ej Dansken saae
En større Sejervinder.

4.

Og gjælder det Søhanedyst
Ved Stavn paa høje Vove,
Til Sejer kalder Axels Røst
Blandt danske Masteskove.
For Axels Aasyn Venden veg,
Og frelst blev Danmarks Rige;
For Axels Aand i Orlogsleg
Skal Danmarks Fjender vige.

5.

Og fødes Daad af vise Raad
I Skjoldungdrotters Sale,
Til Valdemarers store Daad
Maa Absaloners Tale.
Saalænge Danmarks Trone staar,
Ej Axels Ros forgættes;
Til stolte Axelstad forgaar,
Hans Navn skal ej udslettes.

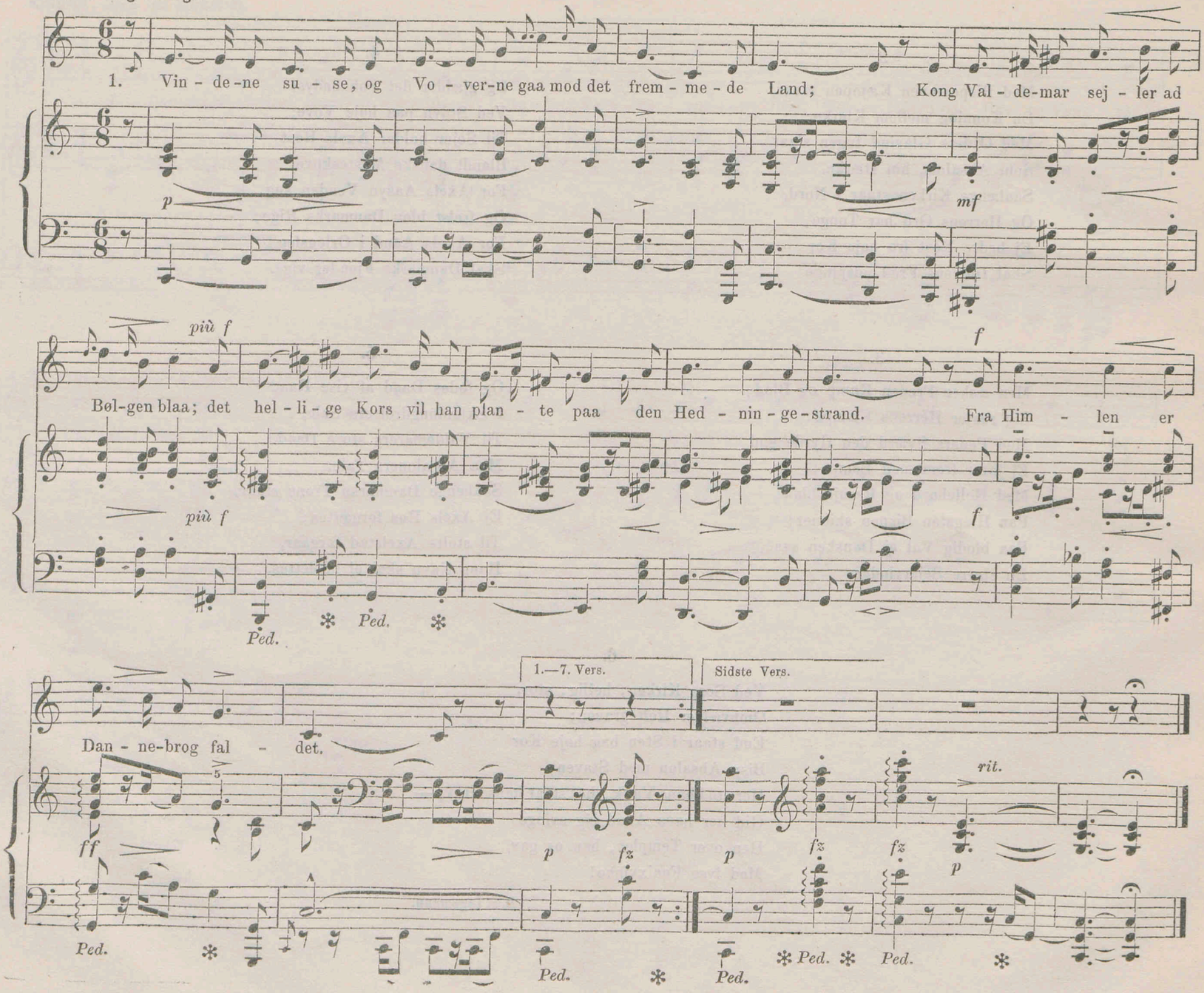
6.

Ved Sorø Kirken, hellig, stor,
Omhvælver Heltegraven;
End staar i Sten bag høje Kor
Bisp Absalon med Staven;
Her stod hans Værk, her staar hans Grav, —
Gid her hans Aand sig svinge
Hen over Templet, han os gav,
Med lyse Fønixvinge!

B. S. Ingemann.

Dannebrog.

Temmelig hurtigt.

2.

Hans Kæmper ham følge med Skjold og Stang
Til Hedningeland,
Og Præsterne følge med Messesang,
Og Skjaldene drage med Harpeklang
Til den fremmede Strand.
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

3.

»Vi drog over Havet paa Herrens Ord;
Kast Ankeret ud!
Om Fjenderne mylred som Støv paa Jord,
Vi have dog Sejren med os ombord,
Thi med os er Gud.«
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

4.

Der stod en Strid paa den fremmede Strand
Med Bulder og Gny;
De Hedninger stimled saa tykt som Sand,
Dem lysted at dræbe hver kristen Mand;
De tuded i Sky.
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

5.

Og Kæmperne strede med Sværd og Stang,
Med Dommedagsslag,
Og Præsterne strede med Bøn og Sang,
Og Skjaldene hæved en Harpeklang
Blandt Sværdenes Brag.
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

6.

»Staa fast, staa fast, hver en Dannemand,
Som paa Korset tror!
Og rinder vort Blod paa den fremmede Strand,
Staar Paradisporten os aaben paastand
Alt efter hans Ord.«
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

7.

Da skilte sig Skyernes dunkle Grund,
Det blænded som Lyn;
Der svæved et Banner i samme Stund
Med snehvidt Kors i den røde Bund
For Heltenes Syn.
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

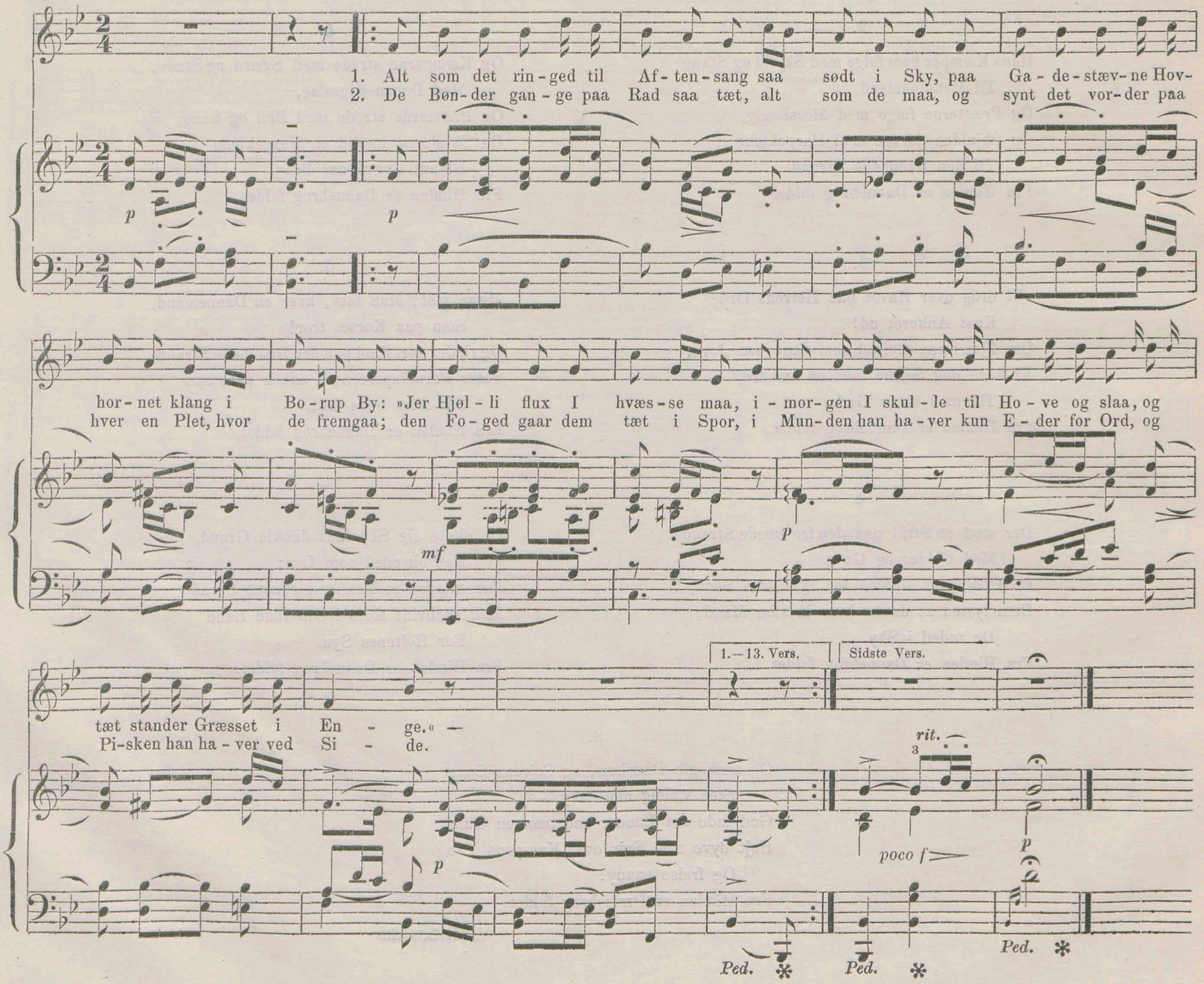
8.

Og frem gik Dansken, og Sejrens Sang
Steg vældig mod Sky. —
Gud lade det Banner end mangen Gang
Højt flyve med Sejr over Kampens Vang
Og frelse paany!
Fra Himlen er Dannebrog faldet.

Edv. Lembcke.

Morten Borup.

I skiftende Tempo.

3.

I Enge ganger en Ungersvend,
Ved Sø saa nær,
Sin Hjølli fører han som en Pen,
Han er saa sær;
Ej paa sin Dont og knap paa Eng
Saa dybt monne grunde den liden Smaadreng,
Hvor monne hans Tanker da være?

4.

Han ynkes over de Liljer smaa
I Dragt saa pæn:
»Saa mangen Blomme fra Rod vi slaa
Hel fin og væn;
Gik alle Konger end paa Rad,
De mægted dog ikke det ringeste Blad
At skabe og sætte paa Nælde.«

5.

Den Foged mæler forvovne Ord,
Han bander saa,
At under hannem den stærke Jord
Vist synke maa;
Den Hjølli klinger højt paa Eng,
Hist løber saa saare den liden Smaadreng,
Han lyster ej længer at bie.

6.

Hel hvast han løber fra Skanderborg
Ad Kongevej,
At komme fort, det er al hans Sorg,
Han stilles ej,
Før Borgen staar som Røg i Sky,
Før Kirken han ser udi Stillinge By;
Da maa han saa bitterlig græde.

7.

Den Fod blev stille, men vidt og vildt
De Tanker foer:
»Gud naade mig arme Gangerpilt!«
— Saa faldt hans Ord, —
»Jeg vidt og bredt har ingen Ven,
Og hvor i al Verden skal jeg nu gaa hen,
Og hvor skal jeg finde min Føde?«

8.

Sankt Klemmen løfter saa høj og gul
Sin Kirketop,
Der klædes Drenge, som Blomst og Fugl,
Og fødes op
Til Liljer i Guds Urtegaard,
Til Fugle, som sjunge i Vinter og Vaar
Alt under den hellige Bue.

9.

Hver Pebling sidder med Pen og Bog,
Alt som han maa,
Forknyt i Væxten den gamle Pog
Hos Poge smaa;
For Vext og Skjæg han Gloser faar,
Før end udi Bog han en Glose forstaar,
Hans Aar ere fire og tyve.

10.

Men læs dog ej dine Øjne ud,
Du Bondesøn!
Dog nej, du taler for tidt med Gud
I ivrig Bøn:
Det styrker baade Syn og Tro;
Og naar du dig sulten maa lægge til Ro,
Du fastede glad til Guds Ære.

11.

Det er den hellige Mortens Nat;
I Kirkekor
De Lamper brænde endnu saa mat
Om Alterbord;
Det er saa sent ved Midnatstid,
Men Morten er drevet hel underlig hid,
Til Gud og Martinus han beder.

12.

Alt som han stander i dunkle Nat
I Kirkekor,
De Lamper klare sig op saa brat
Med Lue stor;
Det vorder hartad lyst som Dag,
Og Klokkens det ene, det festlige Slag
Forkynder den hellige Morgen.

13.

Han ser og stirrer saa fast og vist,
Han græde maa;
Thi aldrig før han saa klart i Krist
Sin Frelser saae.
Han siger, hvad ham siges til:
»Jeg sværger, saalænge min Herre det vil,
I Skolen jeg tro ham vil tjene!« —

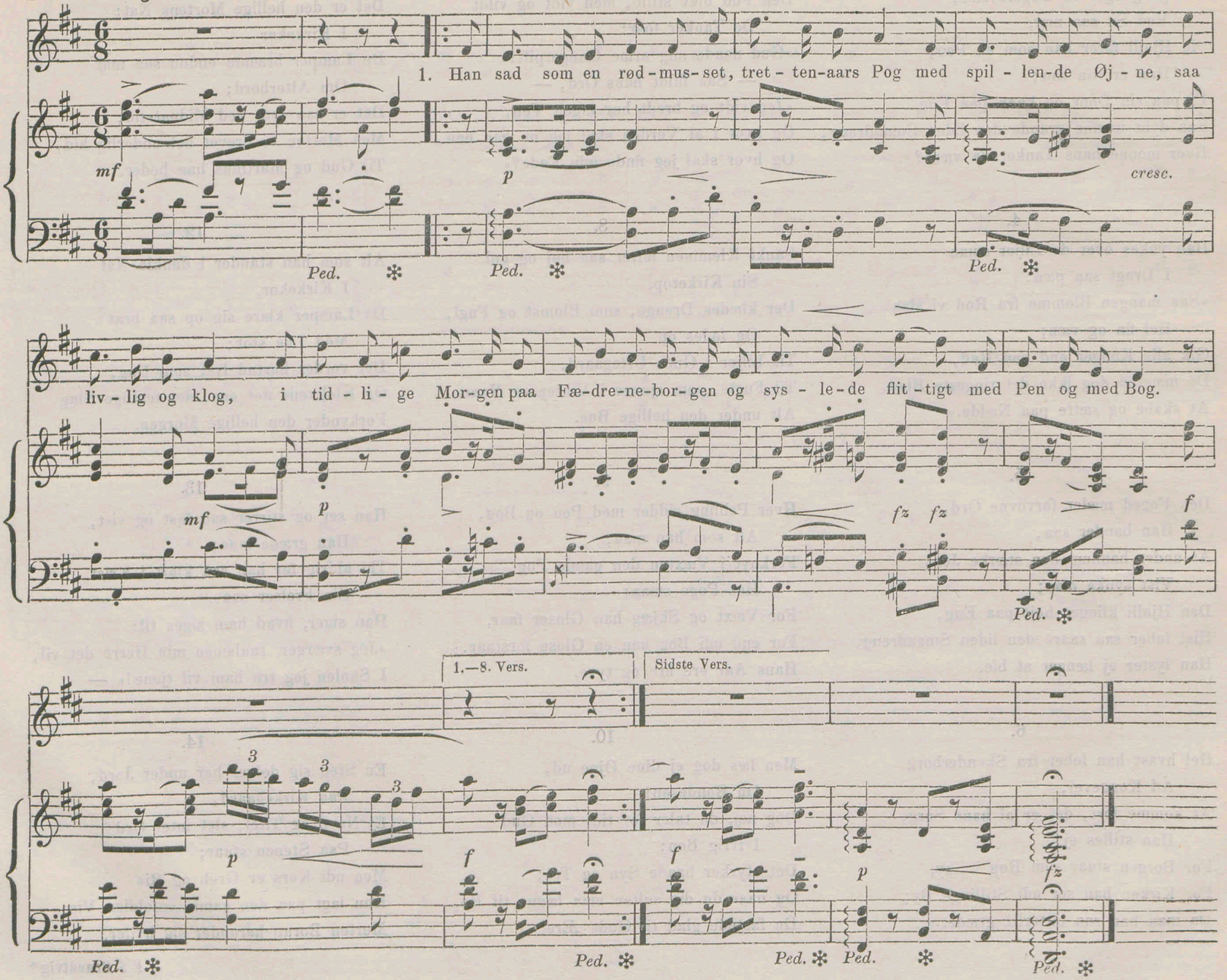
14.

En Sten sig dølger her under Jord,
Paa Kirkegaard,
Ej Navn og Titel, slet intet Ord
Paa Stenen staar;
Men udi Kors er Greb og Ris
Kun lagt paa den gamle enfoldige Vis;
Morten Borup herunder sig hviler.

N. F. S. Grundtvig.*

Johan Rantzau.

Ikke for hurtigt.

2.

Da lød det som Hovslag, Trompeterne klang.
Med blussende Kind til Karnappen han sprang
Og saae gjennem Rude
Sig tumle derude
En Rytterkohorte med skingrende Sang.

3.

Han aabnede Vinduet: Morgenens Vind,
Saa stærk og saa frisk, slog imøde hans Kind.
Kyradserne blinked,
Og Livet ham vinked, —
Og som ved et Trylleslag skifted han Sind.

4.

Sin Lærdom i Kakkelovnskrogen han smed
Og fløj som en Stormvind ad Trapperne ned.
Han sadled sin Fole
Og løb af sin Skole,
Og ud han i Verden paa Æventyr red.

5.

Det var i det sextende Sekulums Gry.
Det Gamle sig tumled omkring med det Ny;
Det sused og brused:
En Tid sank i Gruset,
En anden sig hæved med straalende Ry.

6.

Som vandrende Ridder og Pilegrimsmand
Han flakkede viden fra Land og til Land.
I Kejserens Hære
Han kæmped med Ære
Og gjæsted andægtig Tiberens Strand.

7.

Han drak sig, o Rhone, god Rus i din Vin,
Saa underfuld liflig, saa stærk og saa fin.
I Spanien, forfløjne,
Med funklende Øjne,
De dandsed omkring ham og slog Tamburin.

8.

Han lod sig vel daare, — men Grunden var brav.
Til Østerland sejled han kjækt over Hav;
Med Hovedet bøjet
Og Taaren i Øjet,
Han Guldsporen vandt ved den hellige Grav.

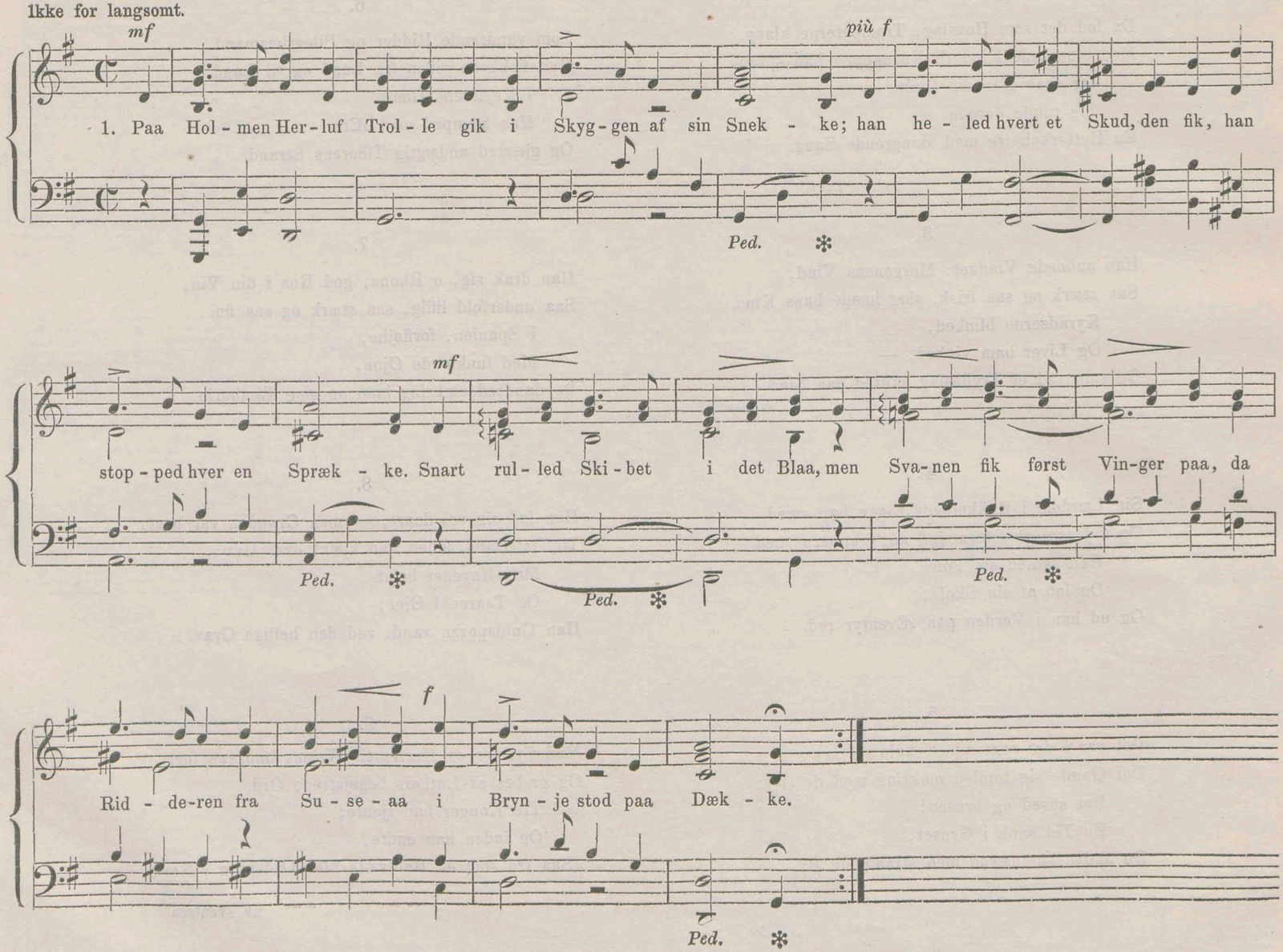
9.

Med Fyrster og Herrer til Worms han saa foer
Og grebes af Luthers begejstrede Ord.
Tre Konger han tjente;
Og inden han endte,
»Saa tro som en Rantzau« blev Ordsprog i Nord.

Kr. Arentzen.

Herluf Trolle.

Ikke for langsomt.

2.

Den lærde Herr Niels Hemmingsen
Han kom med Bud fra Hove:
»Se til, I vender hjem igjen,
Sæt Livet ej i Vove!«
Da svared Herluf stolt og kold:
»Hvi fører jeg da Hjelm og Skjold?
Hvi fik i Arv jeg Borg og Vold
Og Guld og grønne Skove?

3.

Hvi nyder jeg af Gods og Gaard
De frie Herligheder,
Hvi gik jeg klædt i Fløjl og Maar
Og bar de gyldne Kjæder?
Fordi, naar Danmark staar paa Spil,
Jeg glad skal sætte Livet til,
Og det er netop det, jeg vil,
Kan det forundre Eder?«

4.

Saa talte Rigens Admiral
Og lettede sit Anker;
Han skifted Lød paa Slagets Val,
Men skifted aldrig Tanker.
»Hans Værge hamrede saa fast,
At Gotens Hjelm og Hjerne brast,
Da sank hvert fjendtligt Spejl og Mast«
Blandt sønderskudte Planker.

5.

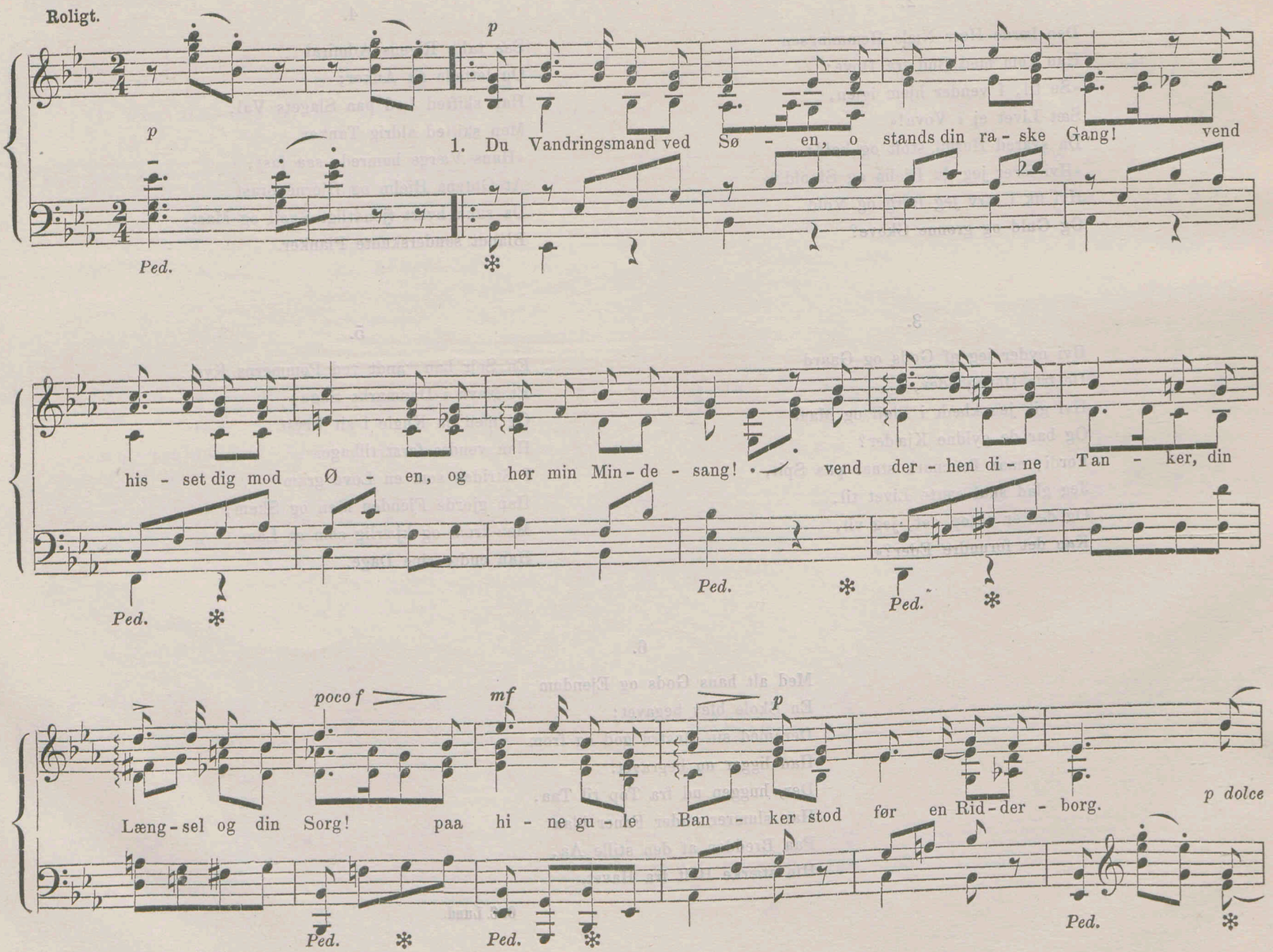
En Sejr han vandt ved Pommerns Kyst,
Et Navn i Danmarks Sage,
Og med en Kugle i sit Bryst
Han vendte først tilbage.
I Striden som en Løve gram
Han gjorde Fjenden Men og Skam,
Men from og kjærlig som et Lam
Han endte sine Dage.

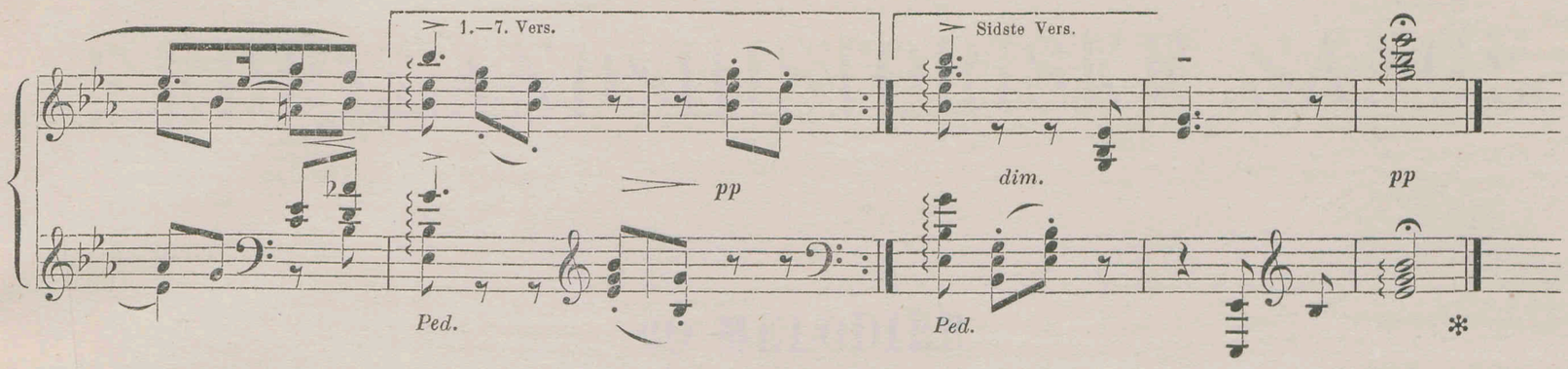
6.

Med alt hans Gods og Ejendom
En Skole blev begavet;
Der med sin Hustru god og from
Han ligger nu begravet.
Der, huggen ud fra Top til Taa,
Han slumrer under Faner blaa
Paa Bredden af den stille Aa,
Hin stærke Helt fra Havet.

O. C. Lund.

Uranienborg.

2.

I længst forsvundne Dage
Var den i Glands og Magt,
Nu er der knap tilbage
Ruiner af dens Pragt.
Men i de gamle Tider
Da var den høj og stor,
Og saa's til alle Sider,
Og knejsede fra Jord.

3.

Den ikke monne være
For nogen Viking bygt;
Urania til Ære
Den rejste sig saa trygt.
Fra Menneskenes Vrimlen
Ved Havet skilt den laa,
Og hæved sig mod Himlen
Og mod de Stjerner smaa.

4.

Fra Borgen se man kunde
Saa vide over Ø,
Saa mange grønne Lunde,
Den store salte Sø.
De Sale monne prange
Med skjønne Farveskjær;
Af Haver var der mange
Med Blomster og med Træ'r.

5.

Men sluktes Dagens Lue,
Og Nattetid faldt paa,
Man Stjerner fik at skue
Paa hele Himlens Blaa.
Alt fjernt man høre kunde,
Naar derpaa man gav Agt,
De fire store Hunde,
Som holdt om Natten Vagt.

6.

Den fromme Ridder trængte
Sig ej i Ledingsfærd,
Paa Væggen bort han hængte
Sit Harnisk og sit Sværd.
Fra Jorden og dens Jammer
Han gjerne flygte gad,
Naar i sit stille Kammer
Ved Midnatstund han sad.

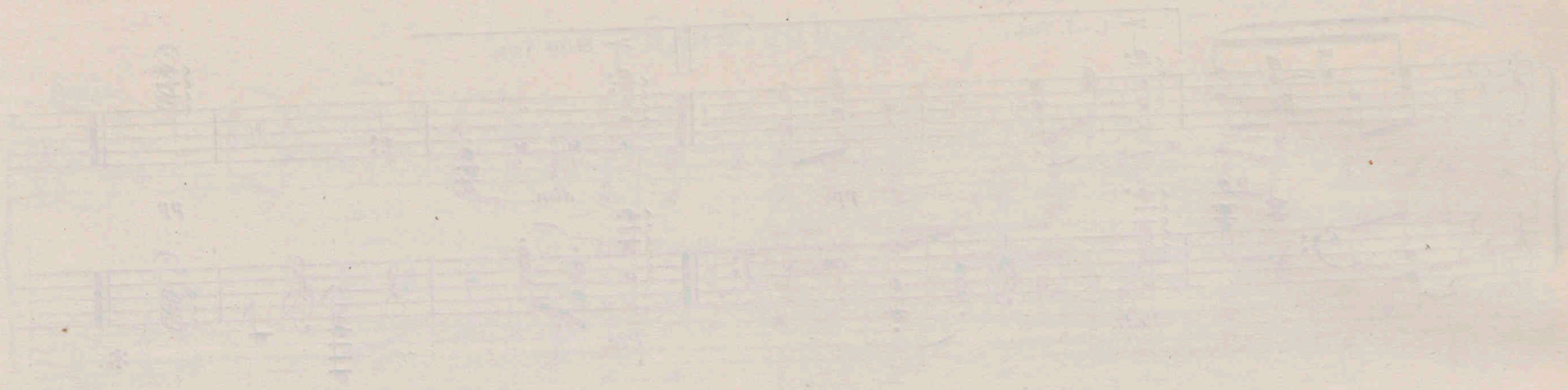
7.

Da hæved han sit Øje,
Alt i den Nat saa lang,
Og spored i det Høje
De lyse Stjerners Gang.
Og Stjernerne hans Rygte
Bar over Land og Sø,
Saa Konger selv besøgte
Ham paa den lille Ø.

8.

Men Stjernerne de blinked
Til andre Lande hen;
Hans Skjæbne bort ham vinked,
Han kom ej mer igjen.
Alt længst de stolte Mure
Er sjunkne hen i Grus,
Og Ploven monne fure,
Urania! dit Hus.

J. L. Heiberg.*

FÆDRELANDSHISTORISKE SANGE.

20 MELODIER

AF

CHRISTIAN BARNEKOW.

ANDET HEFTE.

KJØBENHAVN.

C. C. LOSES BOG- OG MUSIKHANDEL.
(F. BORCHORST.)

LOUIS KLEINS BOG- OG NODETRYKKERI.

1875.

FÆDRELANDSHISTORISKE SANGE.

20 MELODIER

AF

CHRISTIAN BARNEKOW.

ANDET HEFTE.

KJØBENHAVN.

C. C. LOEHR BOG- OG MUSIKHANDEL.

1873.

ANDET HEFTE.

	Side
Christian Barnekow (B. S. Ingemann)	2.
Eleonore Christine Ulfeld (Chr. Wilster)	4.
Ivar Hvitfeldt (C. Ploug)	6.
Jørgen Sorterup (N. F. S. Grundtvig)	8.
Majtræet (N. F. S. Grundtvig)	9.
Fra 1848 (N. F. S. Grundtvig)	10.
Friheden (C. Ploug)	12.
Olaf Rye (J. Helms)	13.
Fra 1864 (Chr. Richardt)	14.
Slesvig (M. Rosing)	15.

De Digte, under hvilke Mærket * er vedføjet efter Forfatterens Navn, ere forkortede.

Christian Barnekow.

Temmelig hurtigt.

1. Herr Bar - ne-kow tum-led sin dan - ske Hest, — det flam-med i Vest - got-land, — han

fulg - te fjer - de Kong Chri - stian med Sej - er fra Ska - ras Brand.

2.

Sneskyen fnugged i Vinterkvæld;
Med Hingsten Herr Barnekow stred:
Hans Hingst viste Vej til Skaane,
Men Kongen mod Varbjerg red.

3.

Og Kongen lo til Herr Barnekow:
»Straf ikke jer gode Hest!
Til Vidskøfle Borg og jer Frue
Veed Vejen han allerbedst.«

4.

»Jeg drømte vel selv om Vidskøfle Borg,«
— Herr Barnekow rødmed bag Hat, —
»Men lysvaagne Vejviser-Øjne
Behøver Dankongen inat.«

5.

Sten Rosensparre forsked om Spor,
Frants Rantzau helt sneblind lo;
Fem hundrede Mand dem fulgte,
Og de vare alle fuldtro.

6.

Men fire Uger var Sadlen spændt,
Og Mundskjægget stivned af Frost
Hestene tygged paa Lyngstilk,
Og Bark var Mændenes Kost.

7.

Blandt Kløfter snublede skoløs Hest;
Dog lystigt var Danskens Mod:
Dankongen fløjted paa Vejen,
Og Lykken tyktes fuldgod.

8.

Ismarken føg med Driver af Sne,
Fra Bjerg løb Ved-Slædens Spor;
Red de paa Skellinge Bymark,
I Fjendehærs Gab de foer.

9.

Med Oberst Krus staar Hertug Johan
I Lejr ved Skellinge By;
Nu glimte Landsbyens Praaser,
Paa Mark det blinker med Gny.

10.

Brat Hingsten spidsed Øren og fnøs;
Herr Barnekow peged mod Vang:
»Er det svenske Lunter hist blinke,
Bli'r Vejen til Varbjerg trang.«

11.

Og Svensken var det. Op Kongen slog:
»I Slagstorm, Dannemænd, frem!«
Det blev en ulige Fægtning:
Tre Danske kæmped mod Fem.

12.

Bøsserne knalded, og Landserne klang,
Frem lyned Kongen i Damp;
Halvtredie hundrede Danske
Blev Lig i den Fremfarts-Kamp.

13.

Sten Rosensparre laa knust blandt Spær,
Frants Rantzau ved Hestens Sko;
Over Lig og splintrede Landser
Hos Kongen red Barnekow tro.

14.

Brat styrted Kongens Ganger for Skud;
Herr Barnekow var ej sen:
Dankongen gav han sin Skimmel,
Selv sprang han paa høje Sten.

15.

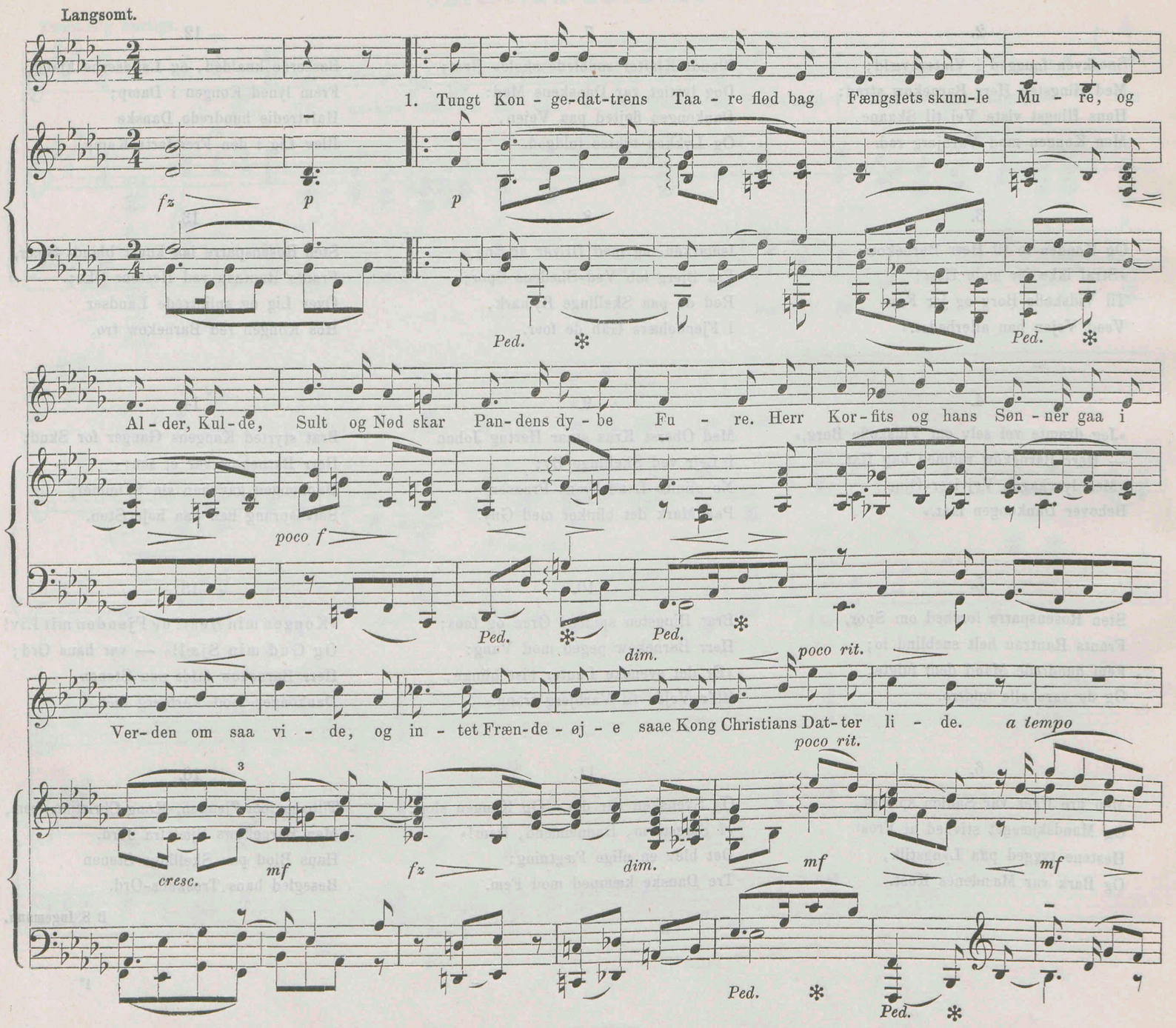
»Kongen min Hest! og Fjenden mit Liv!
Og Gud min Sjæl!« — var hans Ord;
Herr Barnekow faldt paa Stenen, —
Dankongen mod Varbjerg foer.
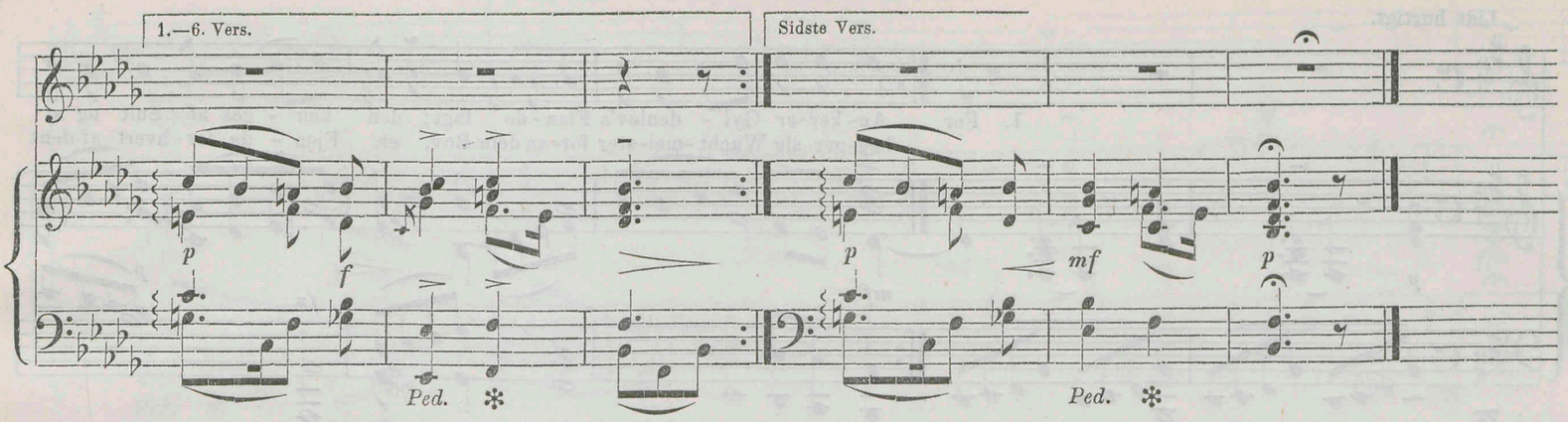
16.

Tilbage foer Fjenden, Kong Christian frem,
Men Barnekows Sjæl fra Jord.
Hans Blod paa Skellinge-Stenen
Besegled hans Troskabs-Ord.

B. S. Ingemann.

Eleonore Christine Ulfeld.

2.

Og Tiden krøb med Sneglefjed, —
Den løber ej for Klage;
Hun tænkte paa sin Herlighed
I længst forsvundne Dage.
Tidt lod hun Lampen utændt staa,
Og grubled helst i Mørke,
Thi, alt som Natten den faldt paa,
Vandt Tanken Lys og Styrke.

3.

Ja, Lampen tidt udslukte hun,
Den harske Tran at spare;
Til Slutteren ved Morgenstund
Hun falbød den som Vare;
Og hendes List var ej omsonst,
Han Kjøbet ej forsmaa'de,
Saa fik hun til Baldyrekunst
En Naal og Silketraade.

4.

Nu sad hun der med stille Sind,
Og Sorgen sig formilded,
Trak Naalen ud, stak Naalen ind,
Og sysled med et Billed;
Men da hun brød den sidste Traad,
Hun Øjet mildt oplader,
Og stirrer paa sin Fangedaad,
Og — ser sin elskte Fader. —

5.

Med sene Skridt henrandt den Tid
Bag kolde, skumle Mure;
Den tynde Lok saa sølverhvid
Svagt skjulte Pandens Fure.
Saa gik vel treogtyve Aar,
Da aabnes hendes Fængsel,
Den gamle Fange atter staar
Som fri i Verdens Trængsel.

6.

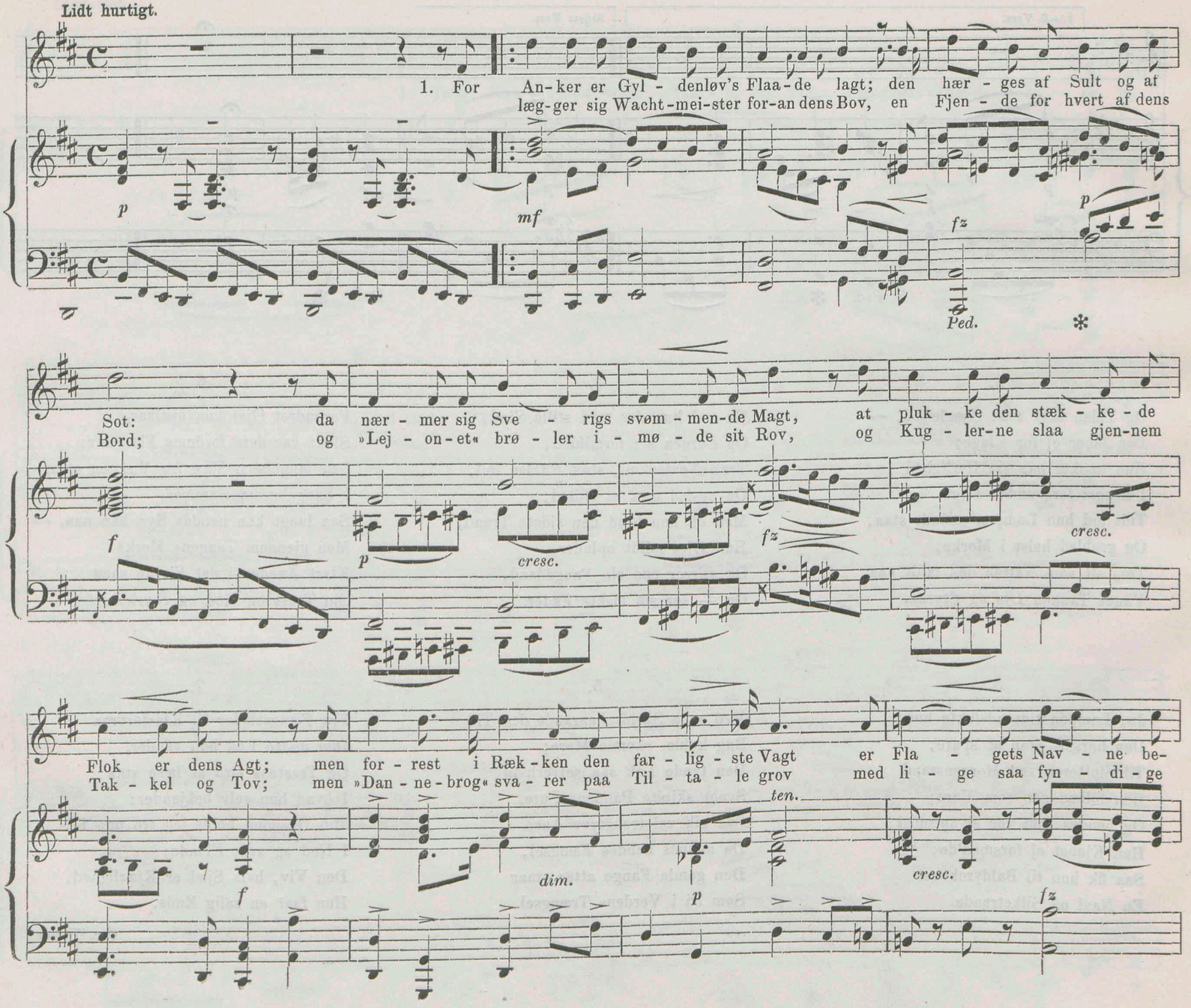
Forundret Øjet hun opslaar,
Slukt var dets fordums Flammer;
Saa langt som Væg fra Væggen staar
I Fangeburets Kammer,
Saa langt kun hendes Syn kan naa, —
Men gjennem Taagens Mørke
Klart Aanden i det Fjerne saae
Sin Trøst og Mod og Styrke.

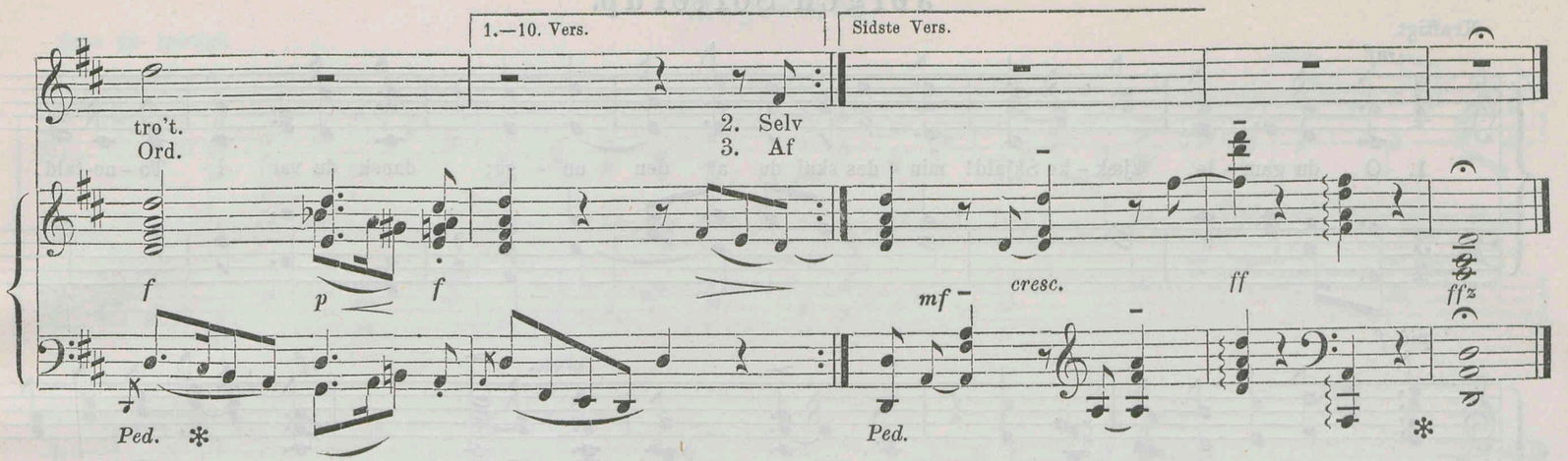
7.

Fra Fængselsdør til Klostervraa
Den matte Fod hun vender,
Og Trøstens Ord at læse staa
I hvad hun selv bekjender:
Min Husbond holdt jeg tro min Ed
I Nød og svar Elende;
Den Viv, hvis Sjæl er Kjærlighed,
Hun faar en salig Ende.

Chr. Wilster.*

Ivar Hvitfeldt.

3.

Af Sejl og af Stænger den har kun en Rest,
Thi Stormen har raset igaar;
Det Halve af Mandskabet ligger af Pest,
Men Hælvten er lystig og glad som til Fest,
Og Alle slaa fra sig, som de kunne bedst;
Sit Bytte ej »Lejonet« naa'r.

4.

Men under den korte, forbittrede Kamp
Kanonerne gløde af Brug:
Snart fænge de ældede Planker som Svamp,
Og Ilden faar Næring af Tjære og Hamp
Og indhyller Stævnen i kvælende Damp
Og æder sig ind i dens Bug.

5.

Da styrte de op paa det øverste Dæk,
Enhver, som kan flytte et Ben;
Da maler sig Dødsfarens lammende Skræk
I Gutternes haarde, barkede Træk;
Kun Chefen alene staar rolig og kjæk,
Som om han var huggen af Sten.

6.

Og højere stiger den knittrende Brand;
Den klattrer i Vanter og Mers;
Og Skrækken faar Lyd, og de raabe, hver Mand:
»Lad Ankeret kappe og styr imod Land!
Saa bjerger Enhver sig, som røre sig kan;
Hvis ej, gaa vi Alle tilvejrs.«

7.

Men Vej gjennem Larmen hans Stemme sig brød:
»Nej, Børn! jeg til Land ikke fly'r.
Befal Jer til Gud! vi maa lide vor Død;
Hvis ind gjennem Bugten vi brændende flød,
Da tændte vi Dannemarks Flaade i Glöd;
Den Pris for vort Liv er for dyr.«

8.

Saa folded han Hænderne over sit Sværd
Og bad af sin ærlige Sjæl;
Og tavse blev Gutterne, alle og hver,
Og trængte den trofaste Høvding sig nær,
Mens Solen brød frem gjennem Skyernes Hær
Og sendte dem Livets Farvel.

9.

Thi hurtig sig nærmer den dødssvangre Stund:
Da lyder et drønende Brag,
Da løfter sig Dækket fra Sider og Bund,
Og Ildsøjlen hvirvler mod Himmelens Rund,
Og Havet oplader sin gabende Mund
Og sluger det splintrede Vrag.

10.

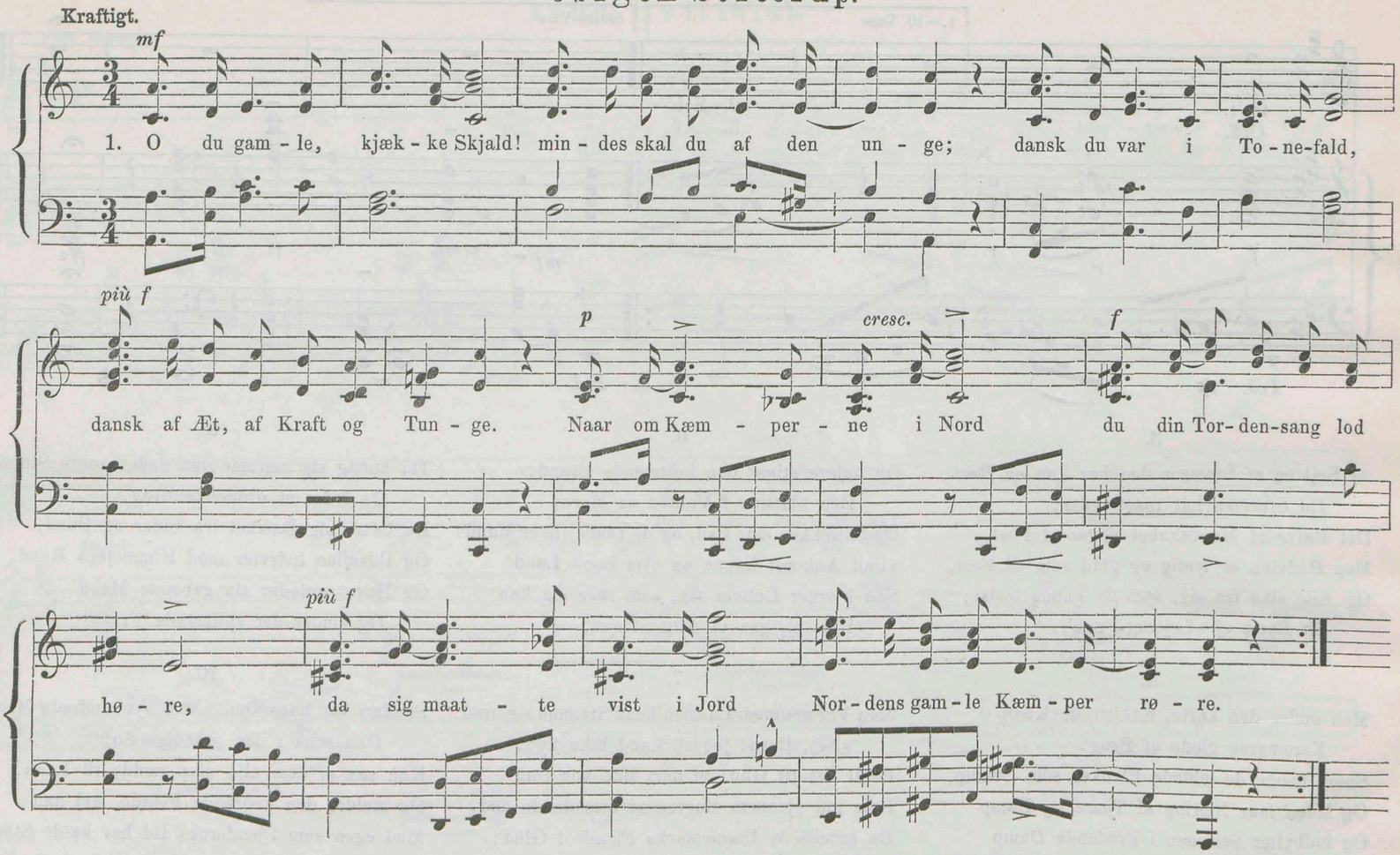
Saadan var hans Død. Med syvhundrede Mand
Han sank i den graadige Sø;
Kun sex af dem alle slap rædde til Land,
Og meldte den undrende Flaade, hvi han
Mod egen som Fjendernes Ild har holdt Stand
Og valgt fremfor Livet at dø.

11.

Men over hans Grav svang hans evige Ry
Sig paa Vingen luende rød;
Det fløj med vort Flag mod Himmelens Sky,
Og farved dets Dug med Hæder ny;
Og Hjerter skal flamme, mens Tiderne fly,
Ved Mindet om Hvitfeldts Død!

C. Ploug.

Jørgen Sorterup.

2.

Thi det gamle Bjarkemaal
Tyktes dig en herlig Flamme,
Gamle danske Mænd i Staal
Kaldte du din egen Stamme;
Deres Pris du hørte helst,
Og det glædte dig i Sinde,
At ved Skjaldens Kvad var frelst
Odins og Kong Frodes Minde.

3.

Varslende stod Axelvold,
Da du blev til Verden baaret;
Dig saa stolt en Helteold
Til sin Ligskjald havde kaaret:
Jueler paa det danske Hav
Saae du Manddomsværker øve,
Og du sang dig ned ved Grav
Om en Seh'sted, Gyldenløve.

4.

Døvet blev din Heltesang,
Intet den dog fuldt neddæmper,
Jordes du og mangen Gang,
Staar du op med dine Kæmper;
Du med Sang og de med Sværd
Samme Idræt ville øve:
Vække Mænd, som gange nær
Juelerne og Gyldenløve.

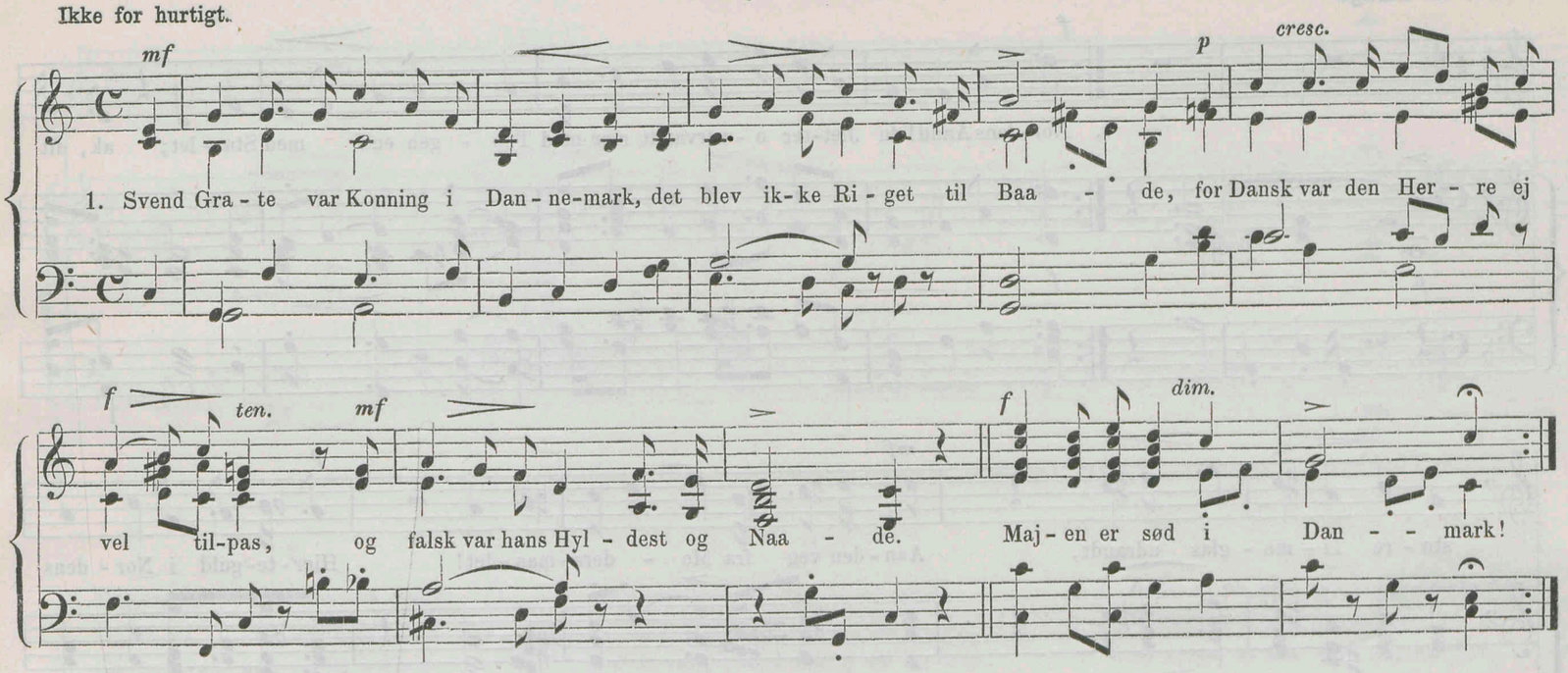
5.

Ja, naar Dannemark engang
Vaagner af sin lange Dvale,
Atter tone skal din Sang,
Kæmpeskjald! i høje Sale.
Glæd dig, Skjald! den Stund er nær,
Holger Danske er paafærde,
Højrehaanden svinger Sværd,
Venstrehaanden lukker Gjærde!

N. F. S. Grundtvig.*

Majtræet.

Ikke for hurtigt.

2.

Med Næsen i Sky mellem Bondemænd,
De fik ham kun daarlig i Tale;
Han ligger begravet i Mosedynd,
Saa nederlig maatte han dale.
Majen er sød i Danmark!

3.

Kong Fredrik den sjette af Dannemark
Han hviler i Kirken med Ære,
Til Skyen ham løfted hans Bondemænd,
De vilde paa Hænder ham bære.
Majen er sød i Danmark!

4.

Den Herre var Dansker af Hjertensgrund,
Spagfærdig i Højelofts-Sale,
Den ringeste Mand paa sit Modersmaal
Med ham kunde snakke og tale.
Majen er sød i Danmark!

5.

Han bænked saa højt sine Bondemænd
I Raadet blandt Herrer og Grever,
At, mens der er Maj i vor Bøgeskov,
Hans Minde i Hjerterne lever.
Majen er sød i Danmark!

6.

Det var paa en Majdag, det Brev udgik,
Hans Bønder ej noksom kan prise,
Med Glæden de ride nu Sommer ad By
Og synge Kong Frederiks Vise.
Majen er sød i Danmark!

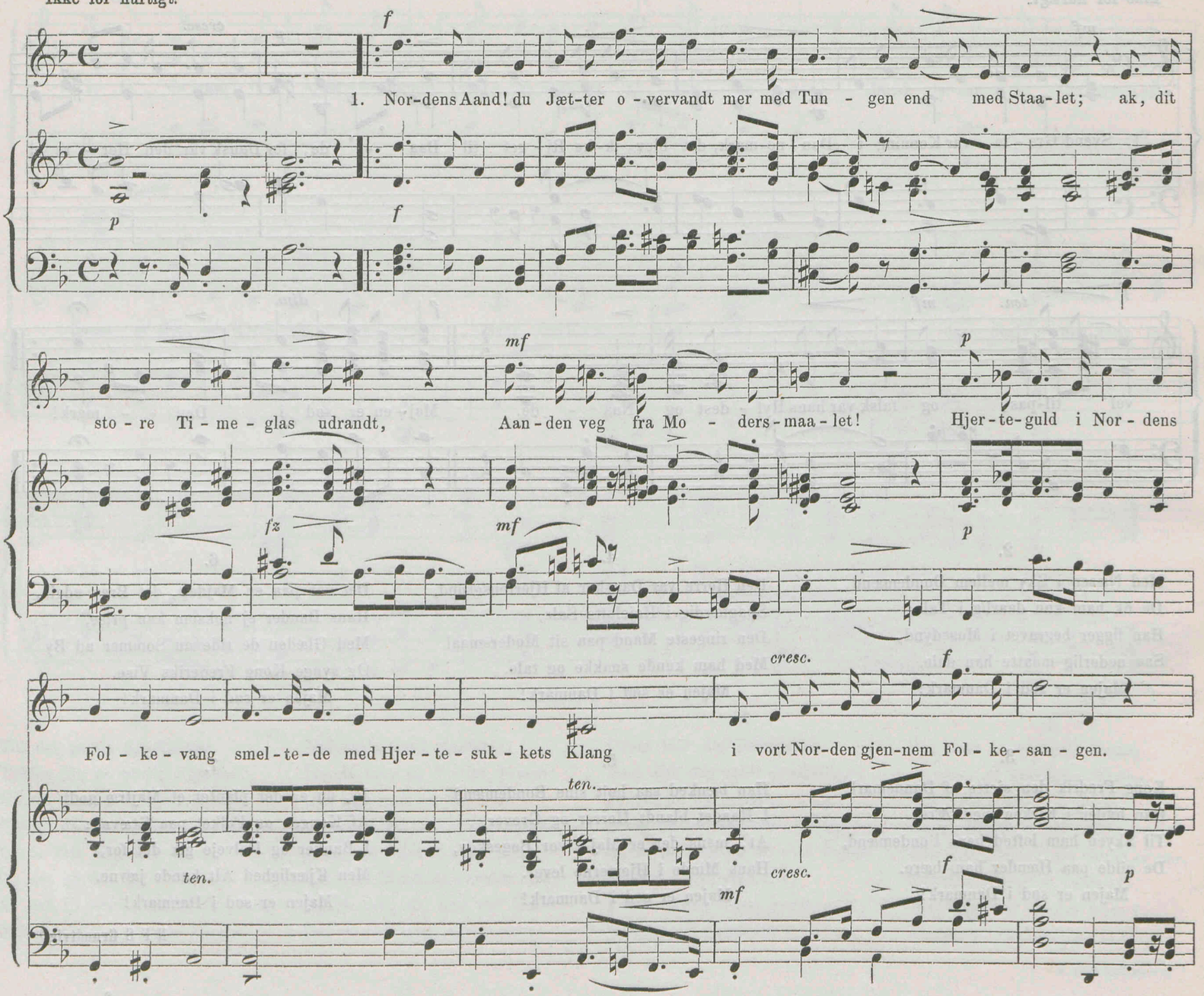
7.

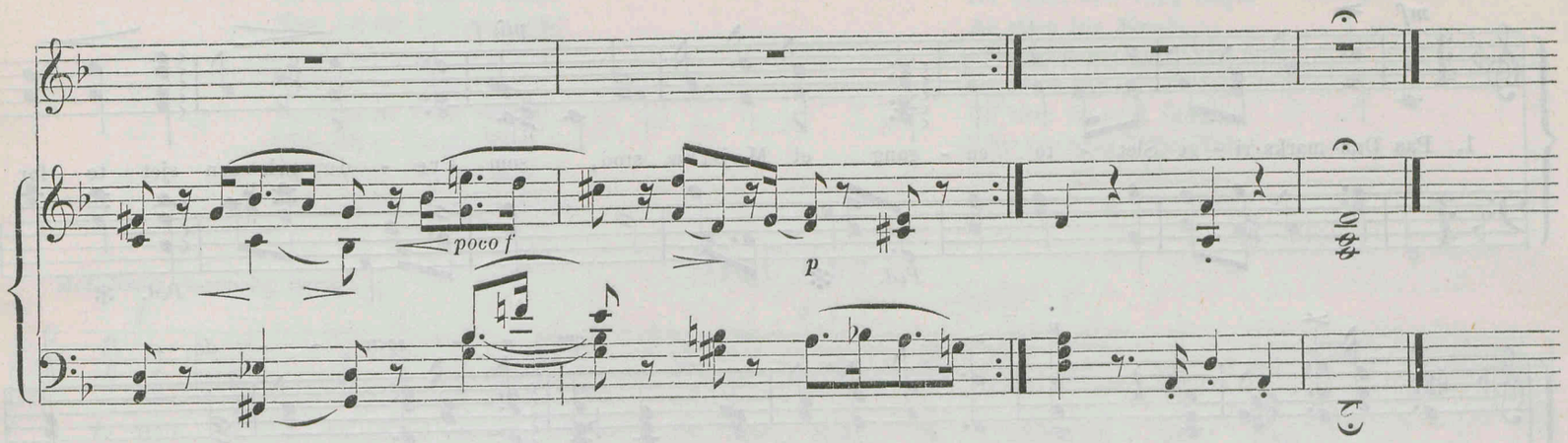
Ja, nu er der plantet et Majtræ godt
Af Kongen og Folket paa Stævne;
I Banker og Hulveje gik det før,
Men Kjærlighed Alt kunde jævne.
Majen er sød i Danmark!

N. F. S. Grundtvig.*

Fra 1848.

Ikke for hurtigt.

2.

Folkesang fra Hjertedybets Væld!
Ogsaa du i Lund forstummer,
Og gjenlyder kun endnu i Fjeld
Sørgelig, som Bjørnen brummer;
Falske Toner, som fra Luften kom,
Som med Vejr og Vinde skifter om,
Løfte sig i Sky med Triller tomme!

3.

Og fra Syden, hvor sit Banesaar
Aanden fik med sine Helte,
Stiger derfra ikke sort iaar
Skyen over Sund og Bælte!
Truer ikke, mer end Jern og Staal,
Misteltenen Danmarks Tungemaal
Til en Graad, som den ved Baldersbaalet!

4.

Folkefrihed er det danske Guld,
Vores Guld og grønne Skove,
Den var Tysken aldrig tro og huld,
Hvad saa end han vilde love;
Folkefrihed paa et fremmed Sprog!
Folkefrihed under fremmed Aag!
Maa det danske Blod ej derved koge!

5.

Under Kamp med Tysken gamle Dan
Stifted Danmarks Kongerige,
Hævdet har sig vore Fædres Land
Kun mod Tysk i haarde Krige;
Slesvig, som idag og som igaar,
Var igjennem tvende Tusindaar
Tvistens Æble, rødt af blodig Taare!

6.

Sank vi nu med det i Tysklands Favn,
Blødelig i Bærsærks-Arme,
Ej opgav vi kun vort danske Navn
Med den gamle Strid og Harme;
Med vort Navn i Mindets Hovedbog
Vi opgav vor Frihed og vort Sprog,
For at fange Fisk som Tysklands Maage!

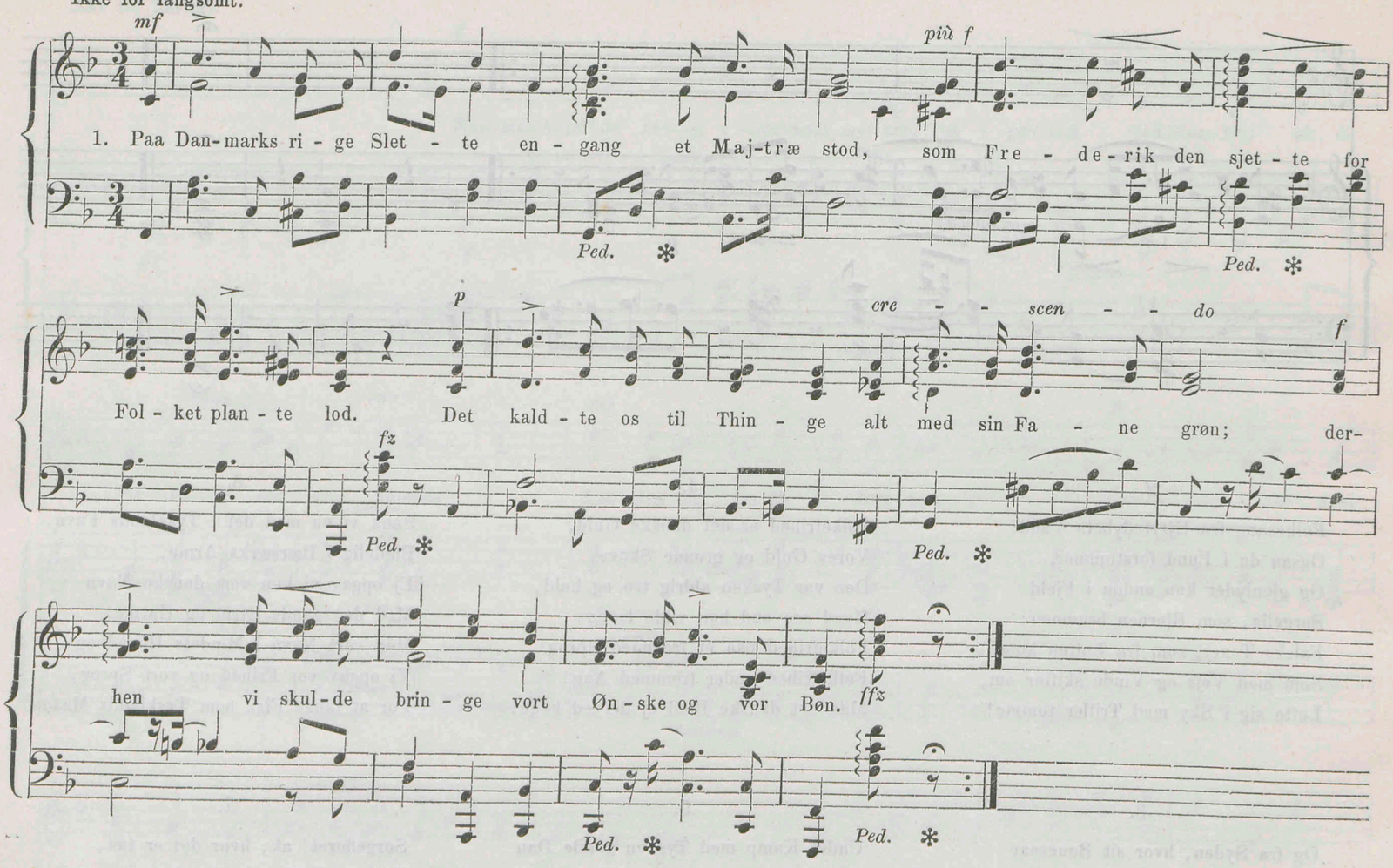
7.

Sørgefloret! ak, hvor det er tæt,
Som en Tordensky det ruger;
Skal det klares, skal det flagre let,
Efter Kvidens stille Uger?
Det er Knuden, som kun hid og did
Drejer, ikke løser Mandevid,
Det er Tale mørk om Nyaarstiden.

N. F. S. Grundtvig.*

Friheden.

Ikke for langsomt.

2.

Tynd var kun Træets Krone,
Og Stammen var kun kort,
Og Bønnens svage Tone
I Vinden døde bort;
Men Bladene, de spæde,
Jo Haabets Farve bar,
Og derfor Folkets Glæde
Og Trøst det længe var.

3.

Da mørkned Danmarks Himmel,
Og Kampens Torden lød,
Og Fjendens tætte Vrimmel
Sig over Sletten gød;
Men Folket, uforskrækket,
Stod fast om Kongens Stol,
Og gjennem Uvejrsdækket
Brød frem vor Junisol.

4.

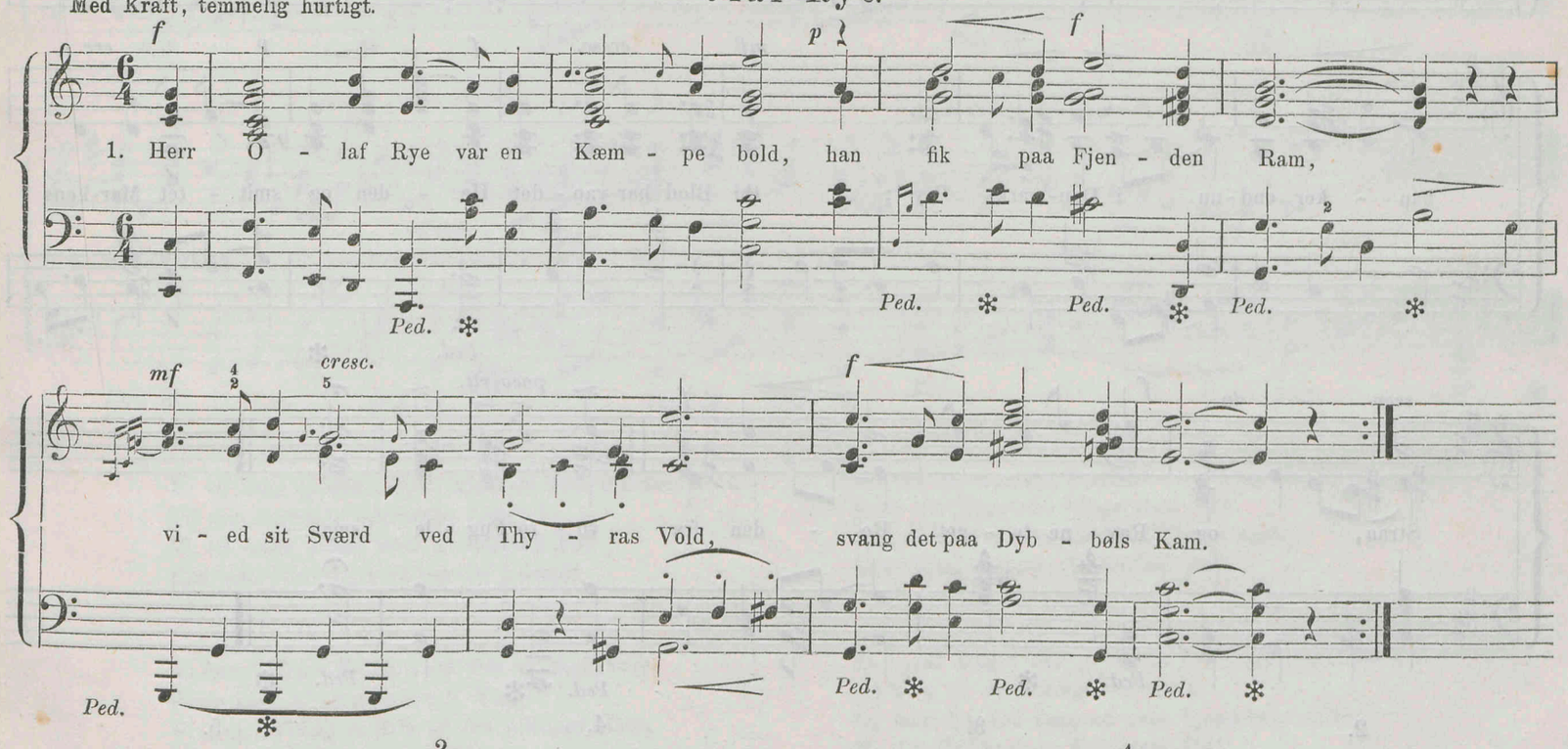
En anden Fredrik talte:
»Mit Folk skal være frit!«
Da højt sig Træet hvalte,
Da bredte det sig vidt;
Da blev dets Blade tætte,
Da skød det Grene ny,
Saa hele Danmarks Slette
Det Skygge gav og Ly.

5.
Hil staa det i sin Sommer,
Vort danske Frihedstræ!
Thi Livets fagre Blommer
Skal trives i dets Læ,
Og Himlens Fugle sjunge
Skal under Løvets Hang,
Og Folkets Røster runge
Med gammel, nordisk Klang!

6.
Hil ham, som villig valgte
At styre frie Mænd,
Som holdt det Ord, han talte,
Og Intet tog igjen!
Hil hver en ædel Stemme,
Som var hans Viljes Tolk!
Hil Friheden herhjemme!
Hil Kongen og hans Folk!

C. Ploug.

Olaf Rye.

2.
Herr Olaf kæmped en Julidag,
Han skrev en blodig Ring;
Forrest han faldt for Danmarks Sag,
Mændene trindt omkring.

3.
Hans Bautasten den knejser mod Sky,
Den hæver Issen rank,
Mændene flokkes om Olaf Rye,
Som de i Døden sank.

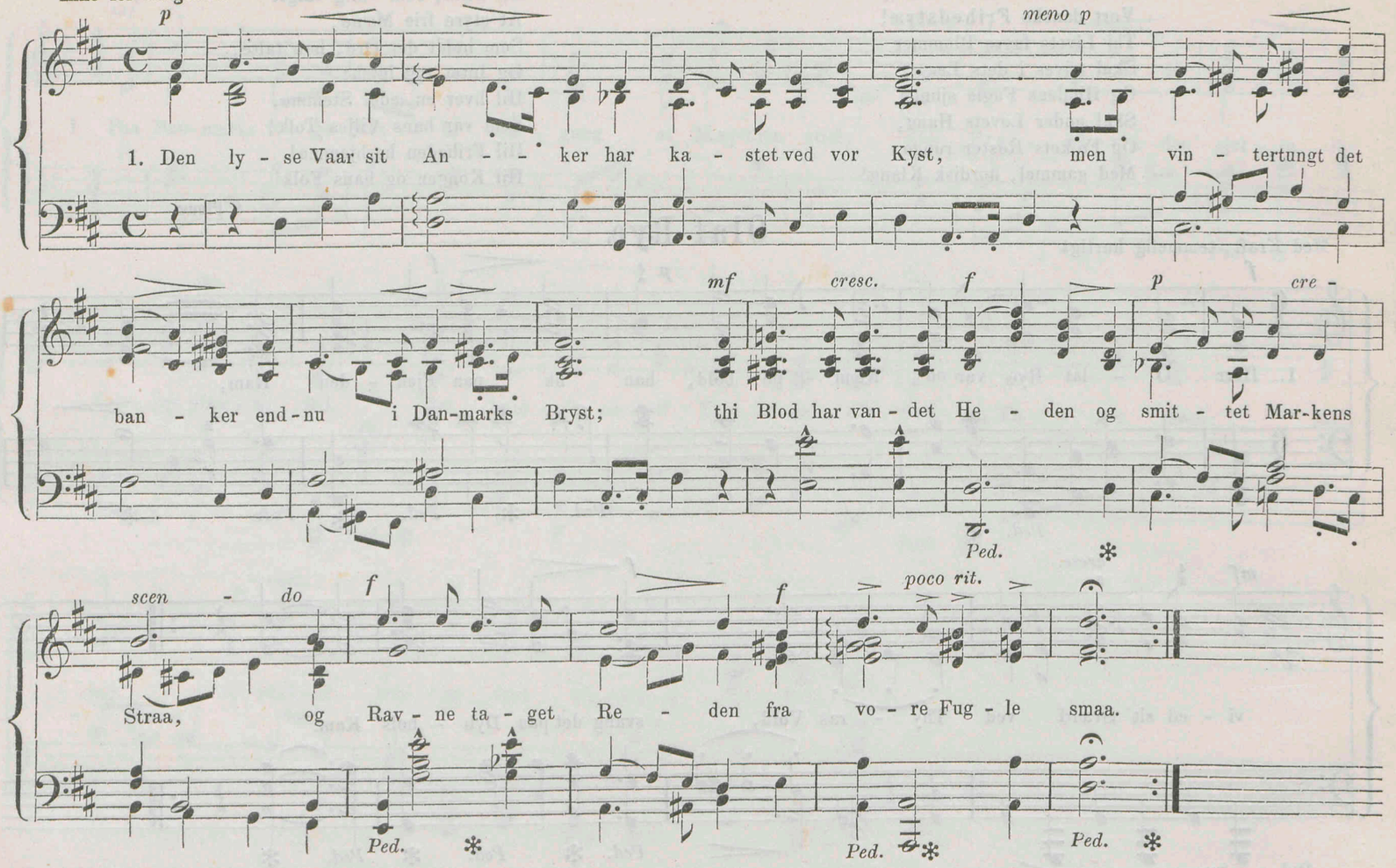
4.
Brigaden stiller engang paany,
Fylket Skjold mod Skjold,
Forrest da rider Herr Olaf Rye
Fremad mod Thyras Vold.

5.
At Herren raader for Sejr og Fald,
Vi trøstigt lide paa;
Lever dog Danmarks Navn, da skal
Ej Olaf Ryes forgaa.

J. Helms.

Fra 1864.

Ikke for langsomt.

2.

Men var der Nød og Fare,
Der var og Mandemod,
En trofast lille Skare,
Som gjerne gav sit Blod;
Der stred som den, der strider
For Arnen som en Mand;
Der led, som den kun lider,
Der lider for sit Land.

3.

I Kjække fra Midsunde,
Og I fra Oversø,
Hvor Danmarks Fjender funde
En blodig Vintertø!
Du Dybbøls Helteskare,
— Stængt mellem Ild og Vand, —
Som stod i Dødens Fare
Og Dag og Nat holdt Stand!

4.

I raske Orlogsgutter
Fra Østersøens Kyst,
Som Spændetrøjen slutter
Om Tysklands flade Bryst!
Du Rolf, som end tør springe
Kjækt gjennem Baal og Brand!
Og I, som Ørnens Vinge
Fik ramt ved Helgoland! —

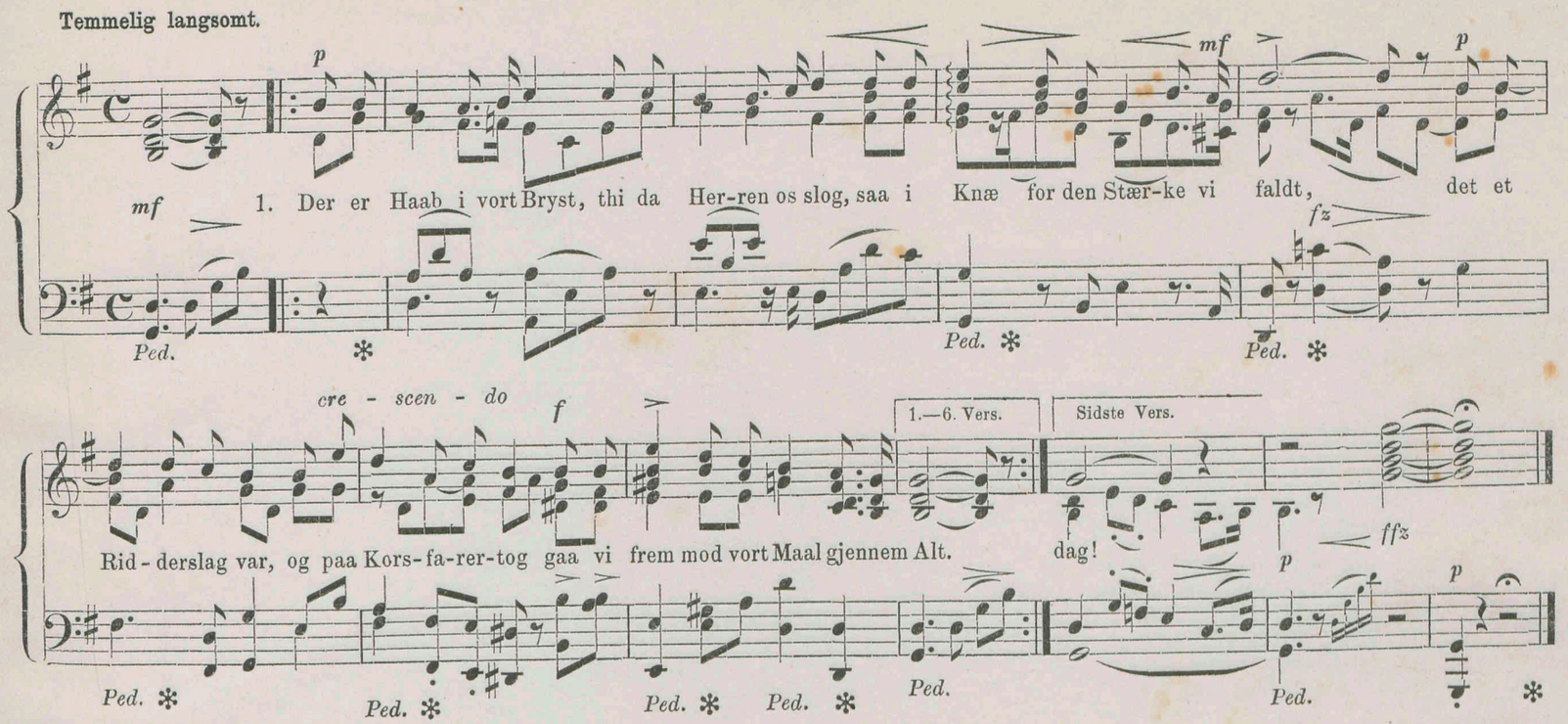
5.

I Danmarks Kæmper alle,
Som kjækt i Kampen drog,
Og vilde staa og falde
Med gamle Dannebrog:
Den Tak, vi Eder skylde
For Møje, Saar og Savn,
Tag den af Hjertets Fylde
I Danmarks Modernavn!

Chr. Richardt.

Slesvig.

Temmelig langsomt.

2.

Vi vil frem gjennem Spot, gjennem Nød, gjennem Blod
Til vor Fremtids forjættede Land,
Vi vil lande paany med en lykkelig Fod
Hist paa Slesvigs velsignede Strand!

3.

Vi har lyttet i Natten mod Øst og mod Vest
Efter Fjed af en kommende Ven,
Vi kun Hovslag fornam af den pilsnare Hest,
Der bar Løgnen blandt Folkene hen.

4.

Lad dem glemme os kun paa vor ensomme Vagt!
Lad dem vie til Døden os ind!
Ved den gryende Dag skal de se, hvilken Magt
Der er lagt i det trofaste Sind.

5.

Da vor Morgensang Sværdet skal synge mod Sky,
Mens vor Fane sin Vinge slaar ud!
Den skal flyve med os imod Sejren paany
Eller hjem gjennem Døden til Gud!

6.

Ja, naar Dagen den gry'r, da vær oppe, vort Haab,
Og slaa ud dine Vinger til Strid,
Og som Lærken syng ud over Fjendernes Raab:
Nu for Danmark er Foraarets Tid!

7.

O, I Mænd, som har følt, at Gud Fader os slog,
Og at Hjertet blev stort ved hans Slag,
Værer med paa vort dejlige Korsfarer-Tog
Ud til Slesvigs Befrielsesdag!

M. Rosing.

